

ร่างฯ ที่ สคก. ตรวจสอบพิจารณาแล้ว
เรื่องเสร็จที่ ๑๗๘๘/๒๕๖๑

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีอาญา
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีอาญา

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๒๕๘ ง. ด้านกระบวนการยุติธรรม (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศในด้านกระบวนการยุติธรรมให้เกิดผล โดยปรับปรุงระบบการสอบสวนคดีอาญาให้มีการตรวจสอบและถ่วงดุลระหว่างพนักงานสอบสวนกับพนักงานอัยการอย่างเหมาะสม กำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้ชัดเจนเพื่อมิให้คดีขาดอายุความ และสร้างความเชื่อมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการในการสอบสวนคดีอาญา และเพื่อให้ระบบการสอบสวนคดีอาญาสามารถอำนวยความสะดวกได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ สมควรให้มีกฎหมายกลางว่าด้วยการสอบสวนคดีอาญาของข้าราชการตำรวจ เพื่อพัฒนาระบบการบริหารงานสอบสวนร่วมกันระหว่างองค์กรที่เกี่ยวข้อง และยกระดับการให้บริการแก่ประชาชนที่ดีและมีมาตรฐาน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การสอบสวนคดีอาญา
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีอาญา

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีอาญา
พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ การสืบสวนและการสอบสวนของข้าราชการตำรวจ ถ้ามิได้กำหนดไว้
เป็นอย่างอื่นในพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้
“ก.ตร.” หมายความว่า คณะกรรมการตำรวจแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยตำรวจ
แห่งชาติ

“พนักงานสอบสวน” หมายความว่า พนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญาเฉพาะที่เป็นข้าราชการตำรวจ

“ผู้ช่วยพนักงานสอบสวน” หมายความว่า ข้าราชการตำรวจซึ่งดำรงตำแหน่ง
ผู้ช่วยพนักงานสอบสวนตามกฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติ

มาตรา ๕ อำนาจในการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในส่วนที่เกี่ยวกับข้าราชการตำรวจ ให้เป็นอำนาจของข้าราชการตำรวจในสายงานสอบสวนตำแหน่ง ตั้งแต่องสารวัตรสอบสวนขึ้นไป และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จเรตำรวจแห่งชาติ รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และรองจเรตำรวจแห่งชาติ

ผู้ช่วยพนักงานสอบสวนมีหน้าที่และอำนาจในการช่วยเหลือพนักงานสอบสวน ในการดำเนินการสืบสวนหรือการสอบสวน หรือในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่พนักงานสอบสวนมอบหมาย และต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของพนักงานสอบสวน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ตร. กำหนด

มาตรา ๖ ให้ข้าราชการตำรวจในสายงานป้องกันและปราบปราม สายงานวิชาชีพ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการพิสูจน์หลักฐาน และสายงานอื่น มีหน้าที่และอำนาจในการช่วยเหลือ และสนับสนุนพนักงานสอบสวนในการสืบสวนหรือการสอบสวน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ตร. กำหนด

นอกจากหน้าที่และอำนาจตามวรรคหนึ่ง ให้ข้าราชการตำรวจในสายงานป้องกัน และปราบปรามมีหน้าที่และอำนาจในการสืบสวนตามที่พนักงานสอบสวนร้องขอเป็นการเฉพาะด้วย

มาตรา ๗ เพื่อประโยชน์ในการบริการประชาชนและดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพ และรวดเร็ว ให้พนักงานสอบสวนในทุกท้องที่มีหน้าที่และอำนาจรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษที่มี ผู้ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อตน ณ ที่ทำการที่ตนปฏิบัติหน้าที่อยู่ ไม่ว่าเหตุจะเกิดขึ้นในท้องที่ใด และเมื่อรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษแล้ว ให้มีหน้าที่สอบสวนเบื้องต้นเท่าที่จะพึงทำได้ แล้วรีบส่ง คำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษพร้อมด้วยสำนวนการสอบสวนเบื้องต้นไปยังพนักงานสอบสวน ซึ่งมีเขตอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาโดยเร็ว โดยให้ถือว่า การร้องทุกข์ การกล่าวโทษ และการสอบสวนดังกล่าวเป็นการชอบด้วยกฎหมายแล้ว และให้แจ้งให้ผู้ร้องทุกข์ หรือกล่าวโทษทราบด้วยว่าจะส่งเรื่องไปยังพนักงานสอบสวนซึ่งมีเขตอำนาจแห่งใด

ให้นำความในวรรคหนึ่งไปใช้บังคับกับการแจ้งการสูญหายหรือเสียหายของทรัพย์สิน หรือการแจ้งไว้เป็นหลักฐานด้วยโดยอนุโลม แต่ในกรณีที่เป็น การแจ้งการสูญหายหรือเสียหาย ของเอกสารหรือหลักฐานที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ออกให้ เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการขอออกเอกสาร หรือหลักฐานใหม่ ให้ผู้แจ้งไปแจ้งโดยตรงต่อเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่เป็นผู้ออกเอกสาร หรือหลักฐานนั้น และให้ถือเป็นที่ของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐดังกล่าวที่จะต้องรับแจ้ง และออกเอกสารหรือหลักฐานให้แก่ผู้แจ้ง แต่ทั้งนี้ ไม่ห้ามพนักงานสอบสวนที่จะรับแจ้ง

เมื่อได้รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษตามวรรคหนึ่ง หรือรับแจ้งตามวรรคสองแล้ว ให้พนักงานสอบสวนออกใบรับให้ผู้ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ หรือผู้แจ้ง โดยพลัน และให้แจ้งให้ ผู้ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษทราบถึงความคืบหน้าตามระยะเวลาที่ ก.ตร. กำหนด โดยการแจ้งดังกล่าว จะแจ้งผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

เรื่องใดที่มีผู้มาร้องทุกข์หรือกล่าวโทษและพนักงานสอบสวนเห็นว่ามิใช่เป็นคำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือเป็นเรื่องซึ่งแนะนำให้ผู้แจ้งไปแจ้ง โดยตรงต่อเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐตามวรรคสอง ให้พนักงานสอบสวนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

จากพนักงานสอบสวนบันทึกสรุปไว้ในรายงานประจำวันและให้ผู้มาร้องทุกข์หรือกล่าวโทษหรือผู้แจ้ง
ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

มาตรา ๘ ในกรณีที่พนักงานสอบสวนต่างท้องที่ในเขตจังหวัดเดียวกันมีอำนาจ
สอบสวนความผิดอาญาเดียวกัน ผู้บังคับการสอบสวนมีอำนาจสั่งให้พนักงานสอบสวนซึ่งมีเขตอำนาจ
คนใดคนหนึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการสอบสวนความผิดอาญานั้นได้ โดยคำนึงถึงความสะดวกของพยาน
ประสิทธิภาพ และความรวดเร็วในการดำเนินการประกอบกัน โดยผู้บังคับการสอบสวนจะสั่งก่อนเริ่ม
ดำเนินการสอบสวนหรือในระหว่างการสอบสวนก็ได้

ในกรณีที่มีการกระทำความผิดอาญาในรถไฟหรือยานพาหนะขนส่งสาธารณะ
ให้ผู้เสียหายหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นเจ้าของหรือควบคุมดูแลไฟหรือยานพาหนะ
ขนส่งสาธารณะมีสิทธิร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนในทุกท้องที่ ไม่ว่าเหตุเกิดขึ้น
ในท้องที่ใด และเมื่อพนักงานสอบสวนรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษแล้ว ให้พนักงานสอบสวนนั้น
มีหน้าที่และอำนาจดำเนินการสอบสวนได้ และเพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน
หรือเพื่อประสิทธิภาพในการสอบสวน พนักงานสอบสวนซึ่งรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษไว้
ผู้บังคับการสอบสวนหรือผู้บัญชาการสอบสวนซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของพนักงานสอบสวนนั้น
หรือผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จะสั่งให้ส่งสำนวนการสอบสวนไปยังพนักงานสอบสวนอื่น
เพื่อดำเนินการสอบสวนต่อไปก็ได้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๙ ในกรณีที่พนักงานสอบสวนต่างท้องที่และต่างจังหวัดมีอำนาจสอบสวน
ความผิดอาญาเดียวกัน หรือยังไม่ปรากฏหลักฐานชัดแจ้งว่าความผิดอาญาเกิดขึ้นในท้องที่ใด
ผู้บัญชาการสอบสวนมีอำนาจสั่งให้พนักงานสอบสวนคนใดคนหนึ่งหรือหลายคนซึ่งปฏิบัติหน้าที่
ในสถานีตำรวจหรือกองบังคับการที่อยู่ในเขตอำนาจของตนร่วมกันสอบสวนได้ ในการพิจารณา
สั่งการดังกล่าวให้นำความในมาตรา ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้พนักงานสอบสวนจากต่างกองบัญชาการ
เพื่อสอบสวนสวนคดีหนึ่งคดีใดเป็นการเฉพาะ ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมีอำนาจสั่งให้
พนักงานสอบสวนดังกล่าวมาดำเนินการสอบสวนได้

ในการสั่งการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ระบุพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ
ให้ชัดเจน

เมื่อได้รับคำสั่งตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองแล้ว ให้พนักงานสอบสวนซึ่งได้รับคำสั่ง
มีอำนาจสอบสวนความผิดอาญานั้นได้

มาตรา ๑๐ การสอบสวนต้องกระทำโดยมุ่งให้ทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์
ต่าง ๆ อันเกี่ยวกับความผิดที่ผู้ต้องหาถูกกล่าวหาเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องตามความจริง
ที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นผู้ต้องหาหรือเป็นโทษต่อผู้ต้องหา และเพื่อให้จะได้รู้ตัวผู้กระทำผิดและพิสูจน์
ให้เห็นความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา

ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนที่จะเป็นผู้รวบรวมพยานหลักฐาน แต่ในกรณีที่
ผู้ต้องหาหรือผู้เสียหายอ้างพยานหลักฐานใด และนำพยานหลักฐานมามอบให้พนักงานสอบสวน
โดยสมัครใจ หรือในกรณีเป็นพยานบุคคลได้นำพยานบุคคลมาให้ถ้อยคำแก่พนักงานสอบสวน
ให้พนักงานสอบสวนสอบสวนพยานและรวบรวมพยานหลักฐานนั้นไว้ในสำนวนการสอบสวนด้วย

ในกรณีตามวรรคสอง ถ้าพนักงานสอบสวนเห็นว่าพยานหลักฐานหรือพยานบุคคลที่ผู้ต้องหาหรือผู้เสียหายนำมา ไม่เกี่ยวกับคดีหรือมีลักษณะเป็นการประวิงคดี พนักงานสอบสวนจะไม่รับไว้ในสำนวนหรือไม่สอบพยานบุคคลนั้น หรือสอบสวนเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับคดีก็ได้ และให้บันทึกพฤติการณ์ดังกล่าวไว้ในสำนวนการสอบสวน

ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือผู้เสียหายอ้างพยานหลักฐานหรือพยานบุคคลอื่น แต่ไม่สามารถนำมามอบหรือมาให้ถ้อยคำกับพนักงานสอบสวนได้ ให้พนักงานสอบสวนออกหมายเรียกพยานหลักฐานหรือพยานบุคคลนั้นตามที่ผู้ต้องหาหรือผู้เสียหายร้องขอ และถ้าพนักงานสอบสวนไม่ได้พยานหลักฐานตามที่มีหมายเรียกหรือพยานบุคคลไม่มาภายในเวลาที่พนักงานสอบสวนกำหนด ให้บันทึกไว้ในสำนวนการสอบสวน และให้นำความในวรรคสาม มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

การดำเนินการตามวรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ไม่เป็นเหตุให้พนักงานสอบสวนต้องรอการสอบสวนไว้ก่อน เว้นแต่พนักงานสอบสวนจะเห็นว่าพยานหลักฐานหรือพยานบุคคลที่ผู้ต้องหาหรือผู้เสียหายอ้างอิงจะมีผลสำคัญต่อการสอบสวน จะรอการสอบสวนไว้ก่อนก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุผลของการรอการสอบสวนไว้ในสำนวนการสอบสวนด้วย

เพื่อประโยชน์ให้เกิดความเป็นธรรม ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอผู้บังคับบัญชาของพนักงานสอบสวน หรือหัวหน้าสถานีตำรวจได้รับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำความผิดอาญาในเรื่องใด ให้มีหน้าที่ส่งข้อเท็จจริงนั้นเป็นหนังสือให้แก่พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ และให้เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนนั้นที่จะต้องพิจารณาข้อเท็จจริงนั้นประกอบการสอบสวน และรวมหลักฐานการแจ้งดังกล่าวไว้ในสำนวนการสอบสวนด้วย

ในกรณีที่พนักงานสอบสวนได้รับแจ้งตามวรรคหกภายหลังจากที่ส่งสำนวนให้พนักงานอัยการแล้ว ให้พนักงานสอบสวนส่งข้อเท็จจริงที่ได้รับแจ้งไปให้พนักงานอัยการเพื่อรวมไว้ในสำนวนการสอบสวนต่อไป

มาตรา ๑๑ เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวก หน่วยงานใดของสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีอัตรากำลังเพียงพอ ก.ตร. จะกำหนดให้การสอบสวนบางคดีสำหรับหน่วยงานนั้น ต้องดำเนินการเป็นคณะก็ได้ โดยองค์ประกอบของคณะ ประเภทของคดี และวิธีปฏิบัติงานเป็นคณะ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ตร. กำหนด

มาตรา ๑๒ ในสถานีตำรวจ ให้พนักงานสอบสวนผู้เป็นหัวหน้าของพนักงานสอบสวน ในสถานีตำรวจนั้น เป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในการสอบสวน ในหน่วยงานอื่นข้าราชการตำรวจที่ดำรงตำแหน่งในสายงานสอบสวนตำแหน่งใดจะเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในการสอบสวน ให้เป็นไปตามระเบียบที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนด

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดประสิทธิภาพ รวดเร็ว และเป็นธรรม ให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนในระดับผู้กำกับการสอบสวนมีอำนาจมอบหมายให้รองผู้กำกับการสอบสวน เป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในการสอบสวน โดยจะมอบหมายตามประเภทหรือลักษณะของคดี หรือมอบหมายในลักษณะเป็นการทั่วไปก็ได้ แต่ในการมอบหมายให้ค้ำนึ่งถึงการให้รองผู้กำกับการสอบสวน ทุกคนได้แบ่งเบาภาระงานของผู้กำกับการสอบสวน แต่ไม่ว่าจะได้รับการมอบหมายดังกล่าวหรือไม่ ไม่เป็นการตัดหน้าที่ของรองผู้กำกับการสอบสวนในการสอบสวน

ให้นำความในวรรคสองมาใช้บังคับกับการมอบหมายอำนาจของหัวหน้าพนักงานสอบสวน ในระดับที่สูงกว่าผู้กำกับฯให้กับผู้ดำรงตำแหน่งรองของผู้ดำรงตำแหน่งนั้นด้วยโดยอนุโลม ตามระเบียบที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนด

เพื่อประโยชน์ในการเร่งรัดการดำเนินการสอบสวนหรือให้เกิดประสิทธิภาพ ในการสอบสวน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมีอำนาจมอบหมายให้พนักงานสอบสวนคนหนึ่ง เป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในการสอบสวนคดีใดคดีหนึ่งหรือประเภทใดประเภทหนึ่งก็ได้ ตามระเบียบที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนด

ให้พนักงานสอบสวนผู้เป็นหัวหน้าของพนักงานสอบสวนในสถานีตำรวจ หรือในหน่วยงานอื่น มีหน้าที่กำกับดูแลและรับผิดชอบงานด้านการสอบสวนของพนักงานสอบสวน ภายในสถานีตำรวจหรือหน่วยงานนั้น และมีอำนาจสั่งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวน เพิ่มเติมได้เมื่อมีเหตุอันควร

มาตรา ๑๓ เพื่อประโยชน์ในการสืบสวนหรือสอบสวนการกระทำความผิด ตามกฎหมายใด พนักงานสอบสวนอาจขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานตามกฎหมายนั้น หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความจำเป็น

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานตามกฎหมายใดมีฐานะเป็น พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่และมีอำนาจสอบสวนความผิดตามกฎหมายนั้น ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๖ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติ ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. หากปรากฏว่ามีการกระทำความผิดอื่นที่มีได้อยู่ในหน้าที่และอำนาจ ของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานตามกฎหมายนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานดังกล่าว จะโอนสำนวนการสอบสวนในส่วนที่ตนได้สอบสวนไว้แล้วไปให้พนักงานสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อดำเนินการสอบสวนในส่วนที่เกี่ยวกับความผิดที่มีได้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเจ้าพนักงานดังกล่าวก็ได้ โดยให้ถือว่าสำนวนการสอบสวนของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงาน ดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวน แต่พนักงานสอบสวนมีอำนาจสั่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานดังกล่าวสอบสวนเพิ่มเติมหรือจะสอบสวนเพิ่มเติมเองก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ตกลงร่วมกันระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติและหน่วยงาน ที่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานดังกล่าวสังกัดอยู่

มาตรา ๑๔ ในการแจ้งข้อหา พนักงานสอบสวนจะแจ้งข้อหาโดยยังมีได้มีหลักฐาน พอสมควรที่แสดงว่าผู้ต้องหาจะได้อำนาจกระทำความผิดตามข้อหาอันนั้นมีได้

มาตรา ๑๕ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม เมื่อพนักงานสอบสวนดำเนินการ สอบสวนคดีดังต่อไปนี้ และได้แจ้งข้อหาให้ผู้ต้องหาทราบแล้ว ให้แจ้งให้พนักงานอัยการที่มีเขตอำนาจ ทราบด้วย

(๑) คดีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษขั้นต่ำให้จำคุกตั้งแต่สิบปีขึ้นไปหรือโทษ สถานหนักกว่านั้น

(๒) คดีตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและกฎหมาย ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

(๓) คดีอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

เมื่อได้รับแจ้งจากพนักงานสอบสวน ให้พนักงานอัยการมีอำนาจไปเข้าร่วมสอบสวนกับพนักงานสอบสวน ณ ที่ทำการของพนักงานสอบสวน หรือขอให้พนักงานสอบสวนแจ้งความคืบหน้าในการสอบสวนให้ทราบเป็นระยะ หรือขอให้ตรวจสอบพยานหลักฐานหรือประเด็นใดเพิ่มเติมเป็นการเฉพาะก็ได้ แต่ไม่เป็นการตัดอำนาจพนักงานสอบสวนในการดำเนินการสอบสวนไปก่อนที่พนักงานอัยการจะเข้าร่วมสอบสวน

ในการสอบสวนร่วมกันตามวรรคหนึ่ง หรือในกรณีที่พนักงานสอบสวนเห็นว่าควรได้รับคำปรึกษาแนะนำจากพนักงานอัยการ เมื่อพนักงานอัยการเห็นสมควร ให้พนักงานอัยการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับพนักงานสอบสวนเพื่อให้คำแนะนำหรือตรวจสอบพยานหลักฐานตั้งแต่ชั้นเริ่มการสอบสวน โดยให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามคำแนะนำของพนักงานอัยการในเรื่องที่เกี่ยวกับการสอบสวนคดี แต่ในกรณีที่พนักงานสอบสวนไม่เห็นด้วยกับคำแนะนำนั้นหรือมีเหตุขัดข้องไม่อาจปฏิบัติตามคำแนะนำนั้นได้ ให้พนักงานสอบสวนบันทึกการไม่เห็นด้วยหรือเหตุขัดข้องพร้อมด้วยเหตุผลนั้นไว้ในสำนวนการสอบสวน

ในการดำเนินการตามวรรคสองและวรรคสาม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อัยการสูงสุดและผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติร่วมกันกำหนด ในระหว่างที่ยังมิได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขดังกล่าว ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการไปตามที่พนักงานอัยการแจ้งให้ทราบตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่อัยการสูงสุดกำหนด

ในการแจ้งหรือติดต่อประสานงานกันตามมาตรา นี้ จะแจ้งหรือติดต่อกันทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

มาตรา ๑๖ ในการสอบสวน พนักงานสอบสวนต้องคำนึงถึงสิทธิของผู้ต้องหาที่จะได้รับการสอบสวนด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรม และต้องไม่กระทำการใดอันเป็นการขัดต่อสิทธิมนุษยชนหรือเป็นการเผยแพร่ข้อมูลในลักษณะที่จะทำให้ประชาชนเข้าใจว่าผู้ต้องหาเป็นผู้กระทำความผิดแล้ว

ในชั้นจับกุมหรือระหว่างสอบสวน ห้ามมิให้เจ้าพนักงานผู้จับหรือรับตัวผู้ถูกจับหรือพนักงานสอบสวนนำผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาออกแถลงข่าวหรือจัดให้บุคคลดังกล่าวให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชน

เจ้าพนักงานหรือพนักงานสอบสวนต้องไม่เผยแพร่ภาพหรือเสียงของผู้เสียหาย ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาต่อสาธารณชนหรือยินยอมให้บุคคลซึ่งมิใช่เจ้าหน้าที่บันทึกภาพหรือเสียงของผู้เสียหาย ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหา หรือกระทำการอื่นใด ทั้งนี้ อันมีลักษณะเป็นการประจานผู้เสียหาย ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหา แต่ทั้งนี้ การนำผู้ต้องหาไปทำแผนประทุษกรรมประกอบการรับสารภาพเพียงเท่าที่จำเป็นแห่งคดี มิให้ถือว่าเป็นการประจาน

ความในวรรคสามมิใช่บังคับกับการเผยแพร่ภาพหรือเสียงของผู้ต้องหาเพื่อประโยชน์ในการจับกุมตามหมายจับหรือเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนหรือการสอบสวนในกรณีที่ยังมีได้มีการจับกุมหรือคุมขังผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหา

มาตรา ๑๗ ในการค้นไม่ว่าจะมีหมายค้นหรือไม่ ห้ามมิให้เจ้าพนักงานหรือพนักงานสอบสวนแจ้งหรือเผยแพร่ให้บุคคลอื่นใดที่ไม่มีหน้าที่ในการค้นทราบ หรือยินยอมให้บุคคลซึ่งไม่มีหน้าที่ดังกล่าวเข้าไปในสถานที่ที่ค้นหรือบันทึกภาพหรือเสียงในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานหรือพนักงานสอบสวน เว้นแต่ผู้ถูกค้นหรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ที่ค้นจะเป็นผู้บันทึกภาพหรือเสียงหรือยินยอมให้บุคคลอื่นบันทึกภาพหรือเสียง

มาตรา ๑๘ ในกรณีผู้ต้องหาถูกขังอยู่หรืออยู่ในระหว่างที่ศาลสั่งปล่อยตัวผู้ต้องหาชั่วคราว ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จและส่งสำนวนการสอบสวนไปยังพนักงานอัยการภายในกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีความผิดอาญาซึ่งมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินหกเดือนแต่ไม่ถึงสิบปีหรือปรับเกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ให้ส่งสำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนวันครบกำหนดซึ่งผู้ต้องหาครั้งสุดท้าย

(๒) ในกรณีความผิดอาญาซึ่งมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่สิบปีขึ้นไป จะมีโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม ให้ส่งสำนวนไม่น้อยกว่าสิบสี่วันก่อนวันครบกำหนดซึ่งผู้ต้องหาครั้งสุดท้าย

ในกรณีที่มีเหตุขัดข้องอันสำคัญและจำเป็นที่ไม่สามารถส่งสำนวนภายในระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง หรือมีเหตุอื่นใดที่ทำให้ระยะเวลาในการขังผู้ต้องหาเปลี่ยนแปลงไป ให้พนักงานสอบสวนรีบแจ้งไปยังพนักงานอัยการเพื่อประสานการดำเนินคดี และขอคำแนะนำในการดำเนินคดีดังกล่าว เพื่อให้สามารถดำเนินการส่งสำนวนการสอบสวนได้อย่างครบถ้วนโดยเร็ว ทั้งนี้ ต้องมีเวลาไม่น้อยกว่าห้าวันก่อนวันครบกำหนดซึ่งผู้ต้องหาครั้งสุดท้าย

การสอบสวนหรือส่งสำนวนที่มีได้เป็นไปตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ไม่ทำให้การสอบสวนนั้นต้องเสียไป

มาตรา ๑๙ เมื่อได้รับความเห็นและสำนวนจากพนักงานสอบสวนแล้ว พนักงานอัยการมีอำนาจสั่งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมหรือส่งพยานมาให้ซักถามหรือส่งพยานหลักฐานอื่นมาใช้ประกอบสำนวน หรือเมื่อมีเหตุอันควร พนักงานอัยการจะไปร่วมสอบสวนเพิ่มเติมกับพนักงานสอบสวนหรือจะดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมเอง ก่อนมีคำสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้องก็ได้

ให้นำความในมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง มาใช้บังคับกับการสอบสวนของพนักงานอัยการด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่ปรากฏข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในสำนวนหรือผู้มีส่วนได้เสียร้องโดยมีพยานหลักฐานตามสมควรว่ามีบุคคลอื่นใดมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดในสำนวนใด ให้พนักงานอัยการมีอำนาจสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนบุคคลนั้นเป็นผู้ต้องหาเพิ่มเติมในสำนวนนั้นได้

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องและคำสั่งนั้นไม่ใช่ของอัยการสูงสุด ให้พนักงานอัยการส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมคำสั่งให้ผู้บังคับการสอบสวนพิจารณา ถ้าผู้บังคับการสอบสวนไม่แย้งคำสั่งดังกล่าวภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันได้รับสำนวน

ให้ถือตามความเห็นของพนักงานอัยการ ถ้ามีความเห็นแย้งคำสั่งของพนักงานอัยการ ให้ส่งสำนวนพร้อมกับความเห็นที่แย้งไปยังอัยการสูงสุดเพื่อชี้ขาด แต่ถ้าคดีจะขาดอายุความหรือมีเหตุอย่างอื่นอันจำเป็นจะต้องรีบฟ้อง ก็ให้ฟ้องคดีนั้นตามความเห็นของผู้บังคับการสอบสวนไปก่อน ความเห็นของอัยการสูงสุดให้เป็นที่สุด

ในกรณีตามวรรคหนึ่งสำหรับกรุงเทพมหานคร ให้อำนาจของผู้บังคับการสอบสวนในการแย้งคำสั่งของพนักงานอัยการ เป็นอำนาจของผู้บัญชาการสอบสวน ถ้าผู้ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการสอบสวนขึ้นไปเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ให้อำนาจของผู้บังคับการตามวรรคหนึ่งเป็นอำนาจของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ถ้าผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ให้อำนาจการสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้องของพนักงานอัยการเป็นอำนาจของอัยการสูงสุด และคำสั่งของอัยการสูงสุดดังกล่าวให้เป็นที่สุด

ในกรณีตามวรรคหนึ่งสำหรับจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ถ้าผู้บังคับการสอบสวนเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ อำนาจของผู้บังคับการสอบสวนในการแย้งคำสั่งของพนักงานอัยการ ให้เป็นอำนาจของผู้บัญชาการสอบสวน ถ้าผู้ดำรงตำแหน่งสูงกว่าผู้บังคับการสอบสวนเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ให้อำนาจของผู้บังคับการตามวรรคหนึ่งเป็นอำนาจของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ถ้าผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ให้อำนาจการสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้องของพนักงานอัยการเป็นอำนาจของอัยการสูงสุด และคำสั่งของอัยการสูงสุดดังกล่าวให้เป็นที่สุด

ให้นำความในวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม เว้นแต่ในส่วนที่เกี่ยวกับระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวัน มาใช้บังคับกับการแย้งคำสั่งไม่อุทธรณ์หรือไม่ฎีกา และการถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์ หรือถอนฎีกาด้วยโดยอนุโลม โดยในการดำเนินการดังกล่าวให้ผู้ที่เกี่ยวข้องคำนึงถึงระยะเวลาในการอุทธรณ์หรือฎีกาตามที่กฎหมายกำหนดด้วย

ความในวรรคสี่ไม่ใช้บังคับกับการไม่อุทธรณ์หรือไม่ฎีกาที่พนักงานอัยการเห็นว่าไม่มีเหตุที่จะต้องอุทธรณ์หรือฎีกาเพราะศาลได้พิพากษาว่าจำเลยกระทำความผิดตามที่พนักงานอัยการฟ้องแล้ว

มาตรา ๒๒ เมื่อมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องให้อัยการแจ้งให้กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทราบและให้กองทะเบียนประวัติอาชญากรบันทึกคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องไว้ในประวัติของบุคคลนั้น ในกรณีที่มีผู้ขอตรวจสอบประวัติของบุคคลนั้น ให้ผู้มีอำนาจแจ้งประวัติแจ้งด้วยว่ามีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีผู้นั้นหรือศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดยกฟ้องแล้ว และเมื่อพ้นกำหนดอายุความในการดำเนินคดีนั้นแล้ว ให้กองทะเบียนประวัติอาชญากรลบประวัติอาชญากรรมที่บันทึกไว้ดังกล่าวของบุคคลนั้นโดยพลัน

มาตรา ๒๓ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อัยการสูงสุดมีอำนาจออกกฎหรือระเบียบเพื่อกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติของพนักงานอัยการ และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ มีอำนาจออกกฎหรือระเบียบเพื่อกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติของข้าราชการตำรวจ และในกรณีที่เป็นการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันระหว่างพนักงานอัยการและข้าราชการตำรวจ อัยการสูงสุดและผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติจะออกกฎหรือระเบียบร่วมกันก็ได้ ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๔ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับกับคดีที่ได้มีคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษเมื่อพ้นกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีอาญา พ.ศ.

ในการจัดทำกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีอาญา ได้นำข้อมูลดังต่อไปนี้มาใช้เพื่อประกอบการพิจารณา

๑. วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น จำนวนครั้ง และระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นแต่ละครั้ง และพื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

๑.๑ การเชิญภาคเอกชนและหน่วยงานของรัฐมาร่วมชี้แจงและแสดงความคิดเห็นในการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ณ ห้องประชุมปรีดีพนมยงค์ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กรุงเทพมหานคร จำนวน ๕๒ ครั้ง โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม ได้แก่ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนสำนักงาน ก.พ.ร. ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนกรุงเทพมหานคร ผู้แทนสำนักปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้แทนกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ผู้แทนสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ผู้แทนสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย และนายเสนีย์ จิตตเกษม อดีตผู้ว่าราชการจังหวัด

๑.๒ รับฟังความคิดเห็นผ่านทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

ทางเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (www.krisdika.go.th) โดยเปิดรับฟังความคิดเห็นตั้งแต่วันที่ ๒ - ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๑ เป็นเวลา ๑๕ วัน โดยมีกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น คือ ประชาชนโดยทั่วไป มีผู้มาแสดงความคิดเห็น ๑๘ ความคิดเห็น

๑.๓ ผ่านทางหนังสือแสดงความคิดเห็นที่ข้าราชการตำรวจ ประชาชน เอกชน หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องได้มีถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา หรือประธานกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ดังนี้

(๑) เครือข่ายประชาชนปฏิรูปตำรวจ (คป.ตร.) มีหนังสือลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๑ วันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๑ และวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๑

(๒) ตำรวจภูธรภาค ๕ มีหนังสือ ที่ ตช ๐๐๒๐.๑/๕๗๕๗ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๑ เรื่อง ขอส่งการแสดงความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีอาญา พ.ศ. ซึ่งมีบัญชีรายชื่อข้าราชการตำรวจผู้แสดงความคิดเห็นแนบมาด้วย จำนวน ๑๙๙ รายชื่อ

(๓) สภ.ท่าหลวง จังหวัดลพบุรี มีหนังสือลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๑ เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีอาญา พ.ศ. โดยแนบความคิดเห็นของข้าราชการตำรวจในสังกัด จำนวน ๑๘ ฉบับ

(๔) พ.ต.อ. สุรวุฒิ กุมภีพงษ์ ตำแหน่งผู้กำกับการ (สอบสวน) กลุ่มงานสอบสวน กองบังคับการตำรวจนครบาล ๙ กองบัญชาการตำรวจนครบาล นำส่งเอกสารแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีอาญา พ.ศ.

(๕) ชมรมปฏิรูปตำรวจไทย มีหนังสือ ที่ ช.ป.ต. ๐๒/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๑ เรื่อง ข้อเสนอแนวทางการปฏิรูประบบตำรวจของประเทศไทยและอื่น ๆ

(๖) ฝ่ายตรวจคนเข้าเมืองขาเข้า ๑ ด้านตรวจคนเข้าเมืองท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ได้มีหนังสือ ที่ ตช ๐๐๒๙.๓๒(๑)/๒๒๑๑ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๑ และฝ่ายตรวจคนเข้าเมืองขาออก ด้านตรวจคนเข้าเมือง ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ได้มีหนังสือ ที่ ตช ๐๐๒๙.๓๒๒(๒๑)/๖๑๐

ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๑ ส่งแบบแสดงความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีอาญา พ.ศ. ของข้าราชการตำรวจในสังกัด

(๗) สมาคมพนักงานสอบสวน ได้มีหนังสือ ที่ สพส ๐๓๘/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เรื่อง เสนอแนวทางปฏิรูประบบงานสอบสวน

(๘) สมาคมนักปกครองแห่งประเทศไทย หนังสือ ที่ ส.ป.ท. จ. ๓๙/๖๔ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เรื่อง ข้อเสนอการปฏิรูปตำรวจ

(๙) ข้อคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับแนวทางการปฏิรูปตำรวจ

๑.๔ ในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ได้มีการนำความคิดเห็นและข้อเสนอเกี่ยวกับแนวทางการปฏิรูปตำรวจของนายกรัฐมนตรีนายกรัฐมนตรี คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม (ตำรวจ) คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย ข้อเสนอของสภาปฏิรูปแห่งชาติ และข้อเสนอของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ด้วยแล้ว

๒. ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น

การเชิญภาคเอกชนและหน่วยงานของรัฐมาร่วมชี้แจงและแสดงความคิดเห็น และหนังสือแสดงความคิดเห็นที่ข้าราชการตำรวจ ประชาชน เอกชน หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องได้มีถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา หรือประธานกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. รวมทั้งการรับฟังความคิดเห็นผ่านทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (www.krisdika.go.th) ซึ่งได้เผยแพร่ร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีอาญา พ.ศ. ที่ผ่านการพิจารณาในวาระที่หนึ่ง ได้มีการแสดงความคิดเห็นโดยสรุป ได้ดังนี้

(๑) การตราเป็นพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีอาญา

๑) เห็นด้วย เพราะจะเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนมากขึ้น เช่น การแจ้งความ ร้องทุกข์ กล่าวโทษคดีอาญา สามารถแจ้งความที่พนักงานสอบสวนได้ทุกสถานี และในกรณีที่เอกสารประจำตัวหาย ไม่ต้องไปแจ้งความเพื่อลงบันทึกประจำวัน สามารถติดต่อหน่วยงานเจ้าของเพื่อออกบัตรใหม่ได้

๒) สามารถช่วยให้งานสอบสวนมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้กระบวนการยุติธรรมเกิดความเป็นธรรมมากขึ้น และเพิ่มความรวดเร็วในการดำเนินการด้านกระบวนการยุติธรรมแก่ประชาชน

๓) เห็นว่าไม่ควรออกเป็นพระราชบัญญัติโดยเฉพาะ แต่ควรแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เพื่อจะได้ใช้บังคับกับการสอบสวนโดยเจ้าพนักงานอื่นด้วย มิใช่เฉพาะตำรวจ และการตราพระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติที่ขัดกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๔) ไม่จำเป็นต้องตราเป็นกฎหมาย เพราะสามารถใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้อยู่แล้ว

(๒) ผู้ช่วยพนักงานสอบสวน

๑) ควรจัดให้มีผู้ช่วยในงานต่าง ๆ ที่ต้องประสานหรือจัดทำประกอบสำนวนคดี เพื่อที่พนักงานสอบสวนจะได้ใช้ดุลพินิจอย่างรอบคอบ ไม่มีสิ่งอื่นมาตัดเวลาหรือสมาธิ

๒) ควรแต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจที่มีประสบการณ์การทำงาน มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านที่สามารถนำความรู้มาช่วยสนับสนุนให้การทำงานของพนักงานสอบสวนมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

(๓) หน้าที่ของพนักงานสอบสวนในการรับคำร้องทุกข์และกล่าวโทษ

๑) เห็นด้วยที่ให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจรับคำร้องทุกข์ได้ทุกท้องที่ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนหรือผู้เสียหาย แต่ควรให้พิจารณาเขตอำนาจในการสอบสวน เมื่อเห็นว่าอยู่ในเขตอำนาจหรือในท้องที่ใด ให้ประสานงานโอนคำร้องทุกข์ไปยังท้องที่มีเขตอำนาจสอบสวนต่อไป

๒) การกำหนดให้พนักงานสอบสวนทุกท้องที่ที่ต้องรับคำร้องทุกข์ ในทางปฏิบัติ จะเกิดความสับสนและขัดแย้งกับเขตอำนาจการสอบสวนของพนักงานสอบสวนและเขตอำนาจการฟ้องคดีของพนักงานอัยการและศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความคดีอาญา

๓) การกำหนดให้พนักงานสอบสวนสอบสวนนอกท้องที่เกิดเหตุได้ จะทำให้มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นโดยไม่มีคามจำเป็นและเกิดความยุ่งยากในการทำคดี เป็นการเพิ่มภาระให้กับพนักงานสอบสวนในท้องที่ที่มีภาระงานมากอยู่แล้ว

๔) การที่แก้ไขกฎหมายเพียงเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในขั้นตอนการรับแจ้งนั้นจะกลับกลายเป็นปัญหาต่อคดีในภายหลัง

(๔) การสอบสวน เห็นด้วยที่จะกำหนดให้ชัดเจนในกระบวนการรวบรวมพยานหลักฐานทั้งหมดของผู้ต้องหาไว้ในคดีตั้งแต่ต้น เพื่อการพิเคราะห์พยานหลักฐานในชั้นศาลต่อไป การสอบสวนคดีอาญาที่ต้องอาศัยความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษหรือเป็นคดีที่มีความซับซ้อน คดีที่มีผู้ต้องหาหรือพยานหรือผู้ต้องหาเป็นจำนวนมาก เพื่อจะได้สอบสวนทุกประเด็นไม่ขาดตกบกพร่องในประเด็นสำคัญจนเป็นเหตุให้ยกฟ้อง

(๕) พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ

๑) เห็นควรกำหนดให้ชัดเจนว่าหัวหน้าพนักงานสอบสวนในสถานีตำรวจคือผู้ใด และควรกำหนดข้อบัญญัติเรื่องบุคคลากรเครื่องมือเครื่องใช้ในงานสอบสวนให้ครบครันเพื่อป้องกันการถ่วงถ่วง เพราะการกำหนดให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนคือผู้ที่มีอาวุโสสูงสุดในสายงานสอบสวนในสถานะนั้นเป็นการแก้ปัญหาความเป็นอิสระในกระบวนการสอบสวนในระดับเริ่มต้นที่ดีแล้วจะเกิดการถ่วงถ่วง

๒) เห็นด้วยที่กำหนดให้มีหัวหน้างานสอบสวนในแต่ละสถานี เพราะจะได้หัวหน้าพนักงานสอบสวนที่มีความรู้ความสามารถ และการที่จะเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนได้ต้องมีประสบการณ์เป็นระยะเวลานาน เป็นความชำนาญเฉพาะด้าน ถ้าพิจารณาในคดีต่าง ๆ อาจทำให้ประชาชนผู้ได้รับความเสียหาย เป็นประโยชน์ในทางที่ดี เป็นการแยกการรับผิดชอบอำนาจหน้าที่ให้ชัดเจนเป็นอิสระ ตรงตามหน้าที่

๓) ไม่เห็นด้วยที่กำหนดให้พนักงานสอบสวนผู้เป็นหัวหน้าของพนักงานสอบสวนในสถานีตำรวจเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบแทนหัวหน้าสถานีตำรวจเดิม จะทำให้หัวหน้าสถานีตำรวจไม่มีความรับผิดชอบต่องานสืบสวนสอบสวน ซึ่งเป็นงานหลักของสถานี ตำรวจและจะมีผลกระทบโดยตรงต่อประชาชนและผู้เสียหาย

(๖) การแจ้งข้อหา

๑) ไม่จำเป็นต้องบัญญัติไว้ เพราะมีบัญญัติไว้แล้วตามมาตรา ๑๓๔ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๒) เห็นควรให้เพิ่มเติมสิทธิและวิธีใช้สิทธิของผู้ต้องหา ในการขอมอบตัวหรือให้การแสดงข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานใด ๆ ต่อพนักงานอัยการได้

(๗) การแจ้งให้พนักงานอัยการร่วมสอบสวน

๑) เห็นว่า อาจไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๘ ง. ด้านกระบวนการยุติธรรม (๒) ที่กำหนดให้มีการตรวจสอบถ่วงดุลระหว่างพนักงานสอบสวนกับพนักงานอัยการอย่างเหมาะสม เพราะให้การสอบสวนอยู่ภายใต้การสั่งการและแนะนำของพนักงานอัยการ และก็มีได้กำหนดเป็นหน้าที่ แต่เป็นดุลยพินิจของพนักงานอัยการ ซึ่งจะเข้ามาหรือไม่ก็ได้ จึงไม่ควรให้พนักงานอัยการมาร่วมสอบสวนด้วย เพราะพนักงานอัยการมีหน้าที่ฟ้องผู้ต้องหา หากให้เข้ามาร่วมสอบสวนจะไม่เกิดการถ่วงดุลกัน

๒) ก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ เป็นการเพิ่มขึ้นขั้นตอนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนเพราะมีเวลาคุมตัวผู้ต้องหาไม่เกิน ๔๘ ชั่วโมง และเพิ่มภาระงานแก่พนักงานอัยการที่ต้องเดินทางไปร่วมสอบสวนโดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกล

๓) พนักงานอัยการมีจำนวนไม่เพียงพอกับการเข้าร่วมสอบสวนในทุกคดี

๔) ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ได้วางหลักการดุลอำนาจในการดำเนินคดีอาญาระหว่างตำรวจ (ในฐานะพนักงานสอบสวน) พนักงานอัยการ และศาลไว้เพื่อเป็นหลักประกันในสิทธิ เสรีภาพของประชาชน ทั้งในฐานะของผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหา โดยองค์กรยุติธรรมของไทยได้จัดโครงสร้างในกระบวนการยุติธรรมให้เป็นอิสระต่อกัน ไม่สัมพันธ์กันในโครงสร้างทางปกครองสายบังคับบัญชา โดยมีปรากฏในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เช่น มาตรา ๑๒๐ ที่บัญญัติห้ามพนักงานอัยการฟ้องความผิดใดโดยมิได้มีการสอบสวนก่อน ซึ่งอำนาจในการสอบสวนกรณีปกติ คือ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ พนักงานอัยการไม่มีอำนาจในการสอบสวน เว้นแต่เป็นกรณีความผิดเกิดนอกราชอาณาจักรไทยตามมาตรา ๒๐ หรือมีกฎหมายพิเศษบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ พนักงานอัยการมีอำนาจพิจารณากลับกรอกรับการสอบสวนจากพนักงานสอบสวน และหากเห็นว่าการสอบสวนยังไม่ครบถ้วนจึงจะสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมได้ สำหรับองค์กรศาลทำหน้าที่เป็นคนกลางพิจารณาตามคำฟ้องของพนักงานอัยการ และพิจารณาการออกหมายจับหมายค้นให้กับตำรวจ

๕) ตำรวจมีอำนาจหน้าที่ในการแสวงหาและรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ เพื่อพิสูจน์ความผิดและทำความเข้าใจทางคดีเสนอพนักงานอัยการ โดยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗ ได้บัญญัติไว้ว่า ให้ตำรวจมีอำนาจทำการสืบสวนคดีอาญาได้ ซึ่งเป็นอำนาจโดยทั่วไปของตำรวจทั้งก่อนและหลังเกิดการกระทำความผิด และเมื่อเกิดการกระทำความผิดขึ้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๐ ก็ได้บัญญัติไว้ ให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจสอบสวน รวบรวมพยานหลักฐานทุกชนิด เท่าที่สามารถจะทำได้ เพื่อประสงค์จะทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่าง ๆ อันเกี่ยวกับความผิดที่ถูกล่ามคา เพื่อจะรู้ตัวผู้กระทำความผิด และพิสูจน์ให้เห็นความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓๐ ถึงมาตรา ๑๔๐ การสอบสวนสามัญ ซึ่งอำนาจหน้าที่ของตำรวจ (ในฐานะพนักงานสอบสวน) เริ่มต้นที่มาตรา ๑๓๐ และสิ้นสุดลงที่มาตรา ๑๔๐ เมื่อเห็นว่าการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว จึงส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการดำเนินการต่อไป เว้นแต่เป็นกรณีความผิดกระทำลงนอกราชอาณาจักรไทยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๐ ได้กำหนดให้อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ

๖) พนักงานอัยการเมื่อพิจารณาสำนวนจากพนักงานสอบสวนแล้ว ให้ความเห็นทางคดีภายใต้กรอบของกฎหมายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๐ ถึงมาตรา ๑๔๔ กรณีสำนวนไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิด มาตรา ๑๔๐ กรณีรู้ตัวผู้กระทำความผิด มาตรา ๑๔๑ ถึงมาตรา ๑๔๔ ในการทำความเข้าใจทางคดีพนักงานอัยการมีอำนาจสั่งการสอบสวน

สั่งให้ทำการสอบสวนต่อไป สั่งฟ้อง สั่งไม่ฟ้อง หรือสั่งสอบสวนเพิ่มเติม โดยตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๒๑ บัญญัติว่า พนักงานอัยการมีอิสระในการพิจารณาสั่งคดีและการปฏิบัติหน้าที่ ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญและตามกฎหมายโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

๗) ในกรณีพนักงานอัยการพิจารณาแล้วเห็นว่า การสอบสวนนั้นยังไม่สิ้นกระแสดความ หรือควรทำการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีเพิ่มเติม พนักงานอัยการสามารถสั่งตามความเห็นสมควรให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๓ วรรคสอง (ก)

๘) ในกรณีที่ฝ่ายผู้เสียหายหรือผู้ถูกกล่าวหาได้ร้องเรียน ร้องขอความเป็นธรรมต่อพนักงานอัยการ พนักงานอัยการมีอำนาจในการสั่งให้พนักงานสอบสวนส่งพยานคนใดมาทำการซักถามเพิ่มเติมได้ แต่ทั้งนี้พนักงานอัยการจะทำการซักถามผู้ต้องหาเพิ่มเติมเองไม่ได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๓ วรรคสอง (ก) และสามารถนำมาประกอบการพิจารณาเพื่อทำความเห็นในทางคดีได้

๙) กรณีพนักงานอัยการมีความเห็นสั่งไม่ฟ้อง ไม่อุทธรณ์ ไม่ฎีกา และคำสั่งนั้นไม่ใช่คำสั่งของอัยการสูงสุดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๕/๑ ได้วางหลักในการกั้นกรอองไว้โดยองค์กรอื่นว่าจะมีความเห็นแย้งกับคำสั่งของพนักงานอัยการหรือไม่สำหรับการสอบสวนซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของเจ้าพนักงานตำรวจ สำหรับสำนวนคดีในเขตกรุงเทพมหานคร ให้เป็นอำนาจของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ สำหรับสำนวนคดีในจังหวัดอื่นให้เป็นอำนาจของผู้บัญชาการ หรือรองผู้บัญชาการ และหากสำนักงานตำรวจแห่งชาติเห็นแย้งคำสั่งของพนักงานอัยการ ให้ส่งสำนวนพร้อมกับความเห็นแย้งไปยังอัยการสูงสุดเพื่อทำการชี้ขาด

๑๐) การให้พนักงานอัยการเข้าร่วมการสอบสวนต้องกำหนดบทบาทให้ชัดเจน

๑๑) ควรให้อัยการร่วมสอบสวนคดีโทษหนัก ๕ ปีขึ้นไปในความผิดพอกเงิน ค้ำมนุษย์ หรือที่อัยการสูงสุดและผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด

(๘) การค้ำนึ่งถึงสิทธิของผู้ต้องหา ได้บัญญัติไว้แล้วในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๐ และคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ ๔๑๙/๒๕๕๖ จึงไม่จำเป็นต้องบัญญัติไว้อีก

(๙) กรอระยะเวลาการสอบสวน

๑) การลดระยะเวลาการฝากขังผู้ต้องหาหลง นั้น ได้กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแล้วโดยให้อยู่ในดุลยพินิจของศาลที่จะพิจารณาในแต่ละสำนวนว่าคดีนี้ควรมีระยะเวลาการควบคุมตัวผู้ต้องหานานเพียงใด ซึ่งในบางคดีอาจต้องใช้ระยะเวลาการลดเวลาจะส่งผลต่อการรวบรวมพยานหลักฐาน พิสูจน์ความผิดหรือบริสุทธิ์ของจำเลย

๒) ไม่เห็นด้วยกับการกำหนดระยะเวลาเสนอสำนวนอัยการเพราะการรวบรวมพยานหลักฐานต้องเป็นไปอย่างรอบคอบและเที่ยงธรรม ซึ่งพยานหลักฐานบางอย่างต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญหรือระยะเวลาในการนำพยานหลักฐานนั้นมาประกอบสำนวน ซึ่งอาจได้มาจากองค์กรหรือบุคคลที่พนักงานสอบสวนไม่สามารถกำหนดระยะเวลาในการได้มาซึ่งพยานหลักฐานนั้นด้วยตนเองได้ ซึ่งน่าจะไม่สามารถคล้องกับเจตนารมณ์ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๗ นอกจากนี้มีข้อสังเกตว่าการกำหนดให้ส่งสำนวนก่อนฝากขังครั้งสุดท้ายไม่น้อยกว่าห้าวัน จะถือว่าเป็นการก้าวล่วงคำสั่งศาลที่กำหนดวันของการฝากขังครั้งสุดท้ายหรือไม่

๓) กำหนดเวลาการส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการ ไม่อาจทำได้ ในทางปฏิบัติ เนื่องจากแต่ละคดีมีพยานหลักฐานที่แตกต่างกัน จึงเป็นการเร่งรัดการส่งสำนวนการสอบสวนทั้งที่ยังอาจสอบสวนไม่เสร็จสิ้น และขัดแย้งกับบทบัญญัติตามมาตรา ๑๐ ที่ให้ผู้ต้องหาหรือผู้เสียหายอ้างพยานหลักฐานอย่างเต็มที่เพื่อทราบข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นและพิสูจน์ ความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา

(๑๐) กรณีที่อัยการมีคำสั่งไม่ฟ้อง

๑) เห็นควรแก้ไขให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดเช่นเดิม เนื่องจากผู้บังคับการสอบสวนได้ถูกกำหนดให้เป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนจังหวัด ผู้มีอำนาจเสนอสำนวนมีความเห็นส่งพนักงานอัยการ เมื่อได้มีความเห็นควรฟ้องไปแล้ว หากอัยการจังหวัดสั่งไม่ฟ้อง ผู้บังคับการสอบสวนย่อมต้องยืนยันความเห็นเดิมของตนเป็นการแย้งอัยการ ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อน ไม่ได้ได้รับความยุติธรรม และยังผิดหลักการบริหารที่อัยการจังหวัดผู้มีฐานะเป็นหัวหน้าส่วนราชการหนึ่งในจังหวัด ต้องส่งสำนวนให้บุคคลที่ไม่ใช่หัวหน้าส่วนราชการตรวจสอบ จึงควรแก้ไขให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดเช่นเดิมตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาบัญญัติไว้ก่อนที่หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติจะออกคำสั่งที่ ๑๑๕/๒๕๕๗ เปลี่ยนแปลงเป็นอำนาจของผู้บัญชาการตำรวจภาคซึ่งก่อให้เกิดปัญหามากมายในปัจจุบัน อีกทั้งการให้อัยการส่งฟ้องไปก่อนถือเป็นการละเมิดการใช้ดุลยพินิจของอัยการ และประการสำคัญยังเป็นการละเมิดสิทธิของผู้ต้องหา เมื่อต้องถูกฟ้องร้องต่อศาลทั้งที่ยังไม่ปรากฏชัดแจ้งว่าได้กระทำความผิดจริง ซึ่งผู้ต้องหาจะกลายเป็นจำเลยและถูกจำกัดสิทธิมากมายโดยที่มิใช่เนื่องจากพยานหลักฐานที่เชื่อได้ว่าอาจเป็นผู้กระทำผิด แต่เพราะเหตุจำเป็นอื่น ซึ่งอาจรวมถึงอำนาจในการควบคุมตัวระหว่างการสอบสวนกำลังจะสิ้นสุดลงด้วย

๒) เป็นอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๕/๑ อยู่แล้ว

๓. ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น และคำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นและการนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

คณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ มาประกอบการพิจารณาแก้ไขปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีอาญา พ.ศ. แล้ว สามารถสรุปได้ดังนี้

ลำดับ	ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น	คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นและการนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย
๑.	การตราเป็นพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีอาญา พ.ศ. เห็นว่า ไม่จำเป็นต้องตราเป็นพระราชบัญญัติโดยเฉพาะ แต่ควรแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เพื่อจะได้ใช้บังคับกับการสอบสวนโดยเจ้าพนักงานอื่นด้วย มิใช่เฉพาะตำรวจ และการตราพระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติที่ขัดกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา	วัตถุประสงค์ในการจัดทำร่างพระราชบัญญัตินี้ขึ้นเป็นกฎหมายกลางก็สืบเนื่องมาจากการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติ ซึ่งมีขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหา ๒ ด้าน คือ ความทุกข์ของตำรวจและความทุกข์ของประชาชนนั้น ปรากฏว่าทุกข์ของประชาชนส่วนหนึ่งเป็นเรื่องที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจที่ขาดประสิทธิภาพ ขาดความเที่ยงธรรม ขาดความสุจริต และขาดความรวดเร็ว

ลำดับ	ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น	คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นและการนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย
		<p>ซึ่งเกี่ยวข้องกับระบบการสืบสวนและสอบสวนคดีอาญาของตำรวจ ในการพิจารณาดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า การแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งมีบทบัญญัติจำนวนหลายมาตรา อาจกระทบกับบทบัญญัติในส่วนอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสืบสวนและสอบสวนของข้าราชการตำรวจด้วย ทำให้ต้องใช้ระยะเวลาในการพิจารณาความสอดคล้องกับบทบัญญัติอื่น ๆ ที่กำหนดไว้เดิม ดังนั้น เพื่อเป็นการขจัดทุกข์ให้แก่ประชาชนโดยเร็ว จึงจำเป็นต้องตราเป็นพระราชบัญญัตินี้ เพื่อใช้บังคับแก่การสืบสวนและสอบสวนของข้าราชการตำรวจ ส่วนขั้นตอนและกระบวนการอื่น ๆ ทั้งหมดก็ยังคงเป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ดังที่ร่างมาตรา ๓ ได้กำหนดไว้ว่า “การสืบสวนและสอบสวนของข้าราชการตำรวจ ถ้ามีได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา” ทั้งนี้ เพื่อให้ระบบการสอบสวนคดีอาญาสามารถอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ และเพื่อเป็นการพัฒนาระบบการบริหารงานสอบสวนร่วมกันระหว่างองค์กรที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งยกระดับการให้บริการแก่ประชาชนที่ดีและมีมาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา ๒๕๘ ง. ด้านกระบวนการยุติธรรม (๒) ของรัฐธรรมนูญ</p>
๒.	<p>ผู้ช่วยพนักงานสอบสวน เห็นควรจัดให้มีผู้ช่วยในงานต่าง ๆ ที่ต้องประสานหรือจัดทำประกอบสำนวนคดี เพื่อให้การทำงานของพนักงานสอบสวนมีประสิทธิภาพมากขึ้น</p>	<p>ได้กำหนดไว้แล้วในร่างมาตรา ๕ วรรคสอง โดยผู้ช่วยพนักงานสอบสวนมีหน้าที่และอำนาจในการช่วยเหลือพนักงานสอบสวนในการดำเนินการสืบสวนสอบสวน หรือในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่พนักงานสอบสวนมอบหมาย และต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของพนักงานสอบสวน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ตร. กำหนด</p>

ลำดับ	ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น	คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นและการนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย
๓.	<p>การรับคำร้องทุกข์และกล่าวโทษ เห็นว่าการกำหนดให้พนักงานสอบสวนทุกท้องที่ ต้องรับคำร้องทุกข์ ในทางปฏิบัติจะเกิดความสับสนและขัดแย้งกับเขตอำนาจการสอบสวนของพนักงานสอบสวนและเขตอำนาจการฟ้องคดีของพนักงานอัยการและศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความคดีอาญา</p>	<p>การรับคำร้องทุกข์และคำกล่าวโทษตามร่างมาตรา ๗ นี้ มิได้กระทบกับเขตอำนาจการสอบสวนของพนักงานสอบสวนและเขตอำนาจการฟ้องคดีของพนักงานอัยการและศาล เพราะเมื่อพนักงานสอบสวนได้รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษแล้ว จะต้องสอบสวนเบื้องต้นเท่าที่จะพึงทำได้ แล้วรีบส่งคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษพร้อมด้วยสำนวนการสอบสวนเบื้องต้นไปยังพนักงานสอบสวนที่มีเขตอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กรณีนี้จึงเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนยิ่งขึ้น</p>
๔.	<p>พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ไม่เห็นด้วยที่กำหนดให้พนักงานสอบสวนผู้เป็นหัวหน้าของพนักงานสอบสวนในสถานีตำรวจเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบแทนหัวหน้าสถานีตำรวจเดิม จะทำให้หัวหน้าสถานีตำรวจไม่ต้องมีความรับผิดชอบต่องานสืบสวนสอบสวน ซึ่งเป็นงานหลักของสถานีตำรวจ และจะมีผลกระทบโดยตรงต่อประชาชนและผู้เสียหาย</p>	<p>กรณีนี้เป็นการกำหนดที่สอดคล้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจในสายงานสอบสวนและการกำหนดตำแหน่งข้าราชการตำรวจตามร่างพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ซึ่งกำหนดให้มีผู้บังคับบัญชาของข้าราชการตำรวจในสายงานสอบสวนโดยเฉพาะเป็นผู้รับผิดชอบงานด้านการสอบสวน ตั้งแต่ระดับหัวหน้าสถานีตำรวจหรือระดับกองกำกับการขึ้นไปจนถึงระดับกองบัญชาการควบคุมกันไปกับตำแหน่งผู้บังคับบัญชาทั่วไป โดยผู้บังคับบัญชาทั่วไปในแต่ละระดับยังคงมีหน้าที่และอำนาจสูงสุดในการบริหารหน่วยงานเหมือนเดิม ยกเว้นแต่หน้าที่และอำนาจในการสอบสวนและการทำความเห็นทางคดี ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของผู้บังคับบัญชาสายงานสอบสวน ทั้งนี้เพื่อความเป็นอิสระในการสอบสวน และการทำความเห็นทางคดี ป้องกันการแทรกแซงการใช้ดุลพินิจในการจัดทำสำนวนของพนักงานสอบสวน เพื่อให้การปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนเป็นไปโดยอิสระ และสามารถเพิ่มพูนทักษะหรือสั่งสมประสบการณ์ได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การสอบสวนมีประสิทธิภาพและมีความเป็นธรรมยิ่งขึ้น ซึ่งก็จะสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๘ ง. ด้านกระบวนการยุติธรรม (๔) ที่มีความมุ่งหมายให้การ</p>

ลำดับ	ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น	คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นและการนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย
		<p>บริหารงานตำรวจเป็นไปเพื่อให้ตำรวจสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีอิสระ ไม่ตกอยู่ใต้อาณัติของบุคคลใด มีประสิทธิภาพ และภาคภูมิใจในการปฏิบัติหน้าที่ของตน ทั้งยังสอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านกระบวนการยุติธรรม ประเด็นที่ ๗ การพัฒนาระบบการสอบสวนเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการ ซึ่งจะเป็ผลดีต่อประชาชนยิ่งขึ้น</p>
๕.	<p>การแจ้งข้อหา เห็นว่า ไม่จำเป็นต้องบัญญัติไว้ เพราะมีกำหนดไว้แล้วในมาตรา ๑๓๔ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายอาญา</p>	<p>ตามร่างมาตรา ๑๔ เป็นการกำหนดขึ้นเพื่เน้นย้ำให้เกิดความชัดเจนว่า การจะแจ้งข้อหาได้นั้น หากยังมีได้มีหลักฐานพอสมควรว่าผู้ต้องหาจะกระทำความผิดตามข้อหา นั้น พนักงานสอบสวนจะแจ้งข้อหา นั้นแก่ผู้ต้องหาไม่ได้ ซึ่งเป็นหลักประกันหนึ่งในการอำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชน มิให้เกิดกรณีที่มีการแจ้งข้อหาไปโดยที่ยังมิได้ปรากฏหลักฐานพอสมควรว่าน่าจะกระทำความผิดตามข้อหา นั้น</p>
๖.	<p>การแจ้งให้พนักงานอัยการร่วมสอบสวน อาจไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๘ ง. ด้านกระบวนการยุติธรรม (๒) ที่กำหนดให้มีการตรวจสอบถ่วงดุลระหว่างพนักงานสอบสวน กับพนักงานอัยการอย่างเหมาะสม เพราะให้การสอบสวนอยู่ภายใต้การสั่งการการแนะนำของพนักงานอัยการ และก็มีได้กำหนดเป็นหน้าที่ แต่เป็นดุลยพินิจของพนักงานอัยการ ซึ่งจะเข้ามาหรือไม่ก็ได้ จึงไม่ควรให้พนักงานอัยการมาร่วมสอบสวนด้วย เพราะพนักงานอัยการมีหน้าที่ฟ้องผู้ต้องหา หากให้เขามาร่วมสอบสวนจะไม่เกิดการถ่วงดุลกัน และเป็นการเพิ่มขึ้นขั้นตอนของพนักงานสอบสวน เพิ่มภาระงานของพนักงานอัยการที่ต้องเดินทางไปร่วมสอบสวน โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกล</p>	<p>กรณีตามร่างมาตรา ๑๕ เป็นการบัญญัติขึ้นโดยมุ่งที่จะพัฒนาระบบการบริหารงานสอบสวนร่วมกันระหว่างองค์กรที่เกี่ยวข้องให้สามารถอำนวยความยุติธรรมให้แก่ประชาชนได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ โดยในกรณีการสอบสวนคดีความผิดที่มีอัตราโทษสูงหรือเป็นคดีที่มีความสำคัญตามที่กำหนดไว้ เมื่อได้รับแจ้งจากพนักงานสอบสวนแล้ว ให้พนักงานอัยการมีอำนาจร่วมสอบสวนกับพนักงานสอบสวนได้ ซึ่งสามารถดำเนินการโดย ๑) เข้าไปร่วมสอบสวนกับพนักงานสอบสวน ณ ที่ทำการของพนักงานสอบสวน ๒) ขอให้พนักงานสอบสวนแจ้งความคืบหน้าในการสอบสวนให้ทราบเป็นระยะ หรือ ๓) ขอให้ตรวจสอบพยานหลักฐานหรือประเด็นใดเพิ่มเติมเป็นการเฉพาะก็ได้ แต่ไม่เป็นการตัดอำนาจของพนักงานสอบสวนในการดำเนินการสอบสวนไปก่อนที่พนักงานอัยการจะเข้าร่วมสอบสวน</p>

ลำดับ	ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น	คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นและการนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย
		<p>สำหรับกรณีการสอบสวนร่วมกัน หรือกรณีที่พนักงานสอบสวนขอคำปรึกษาแนะนำจากพนักงานอัยการ ให้พนักงานอัยการให้คำแนะนำหรือตรวจสอบพยานหลักฐานตั้งแต่ชั้นเริ่มการสอบสวน และให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามคำแนะนำของพนักงานอัยการในเรื่องที่เกี่ยวกับการสอบสวนคดีก็เพื่อให้มีการตรวจสอบและถ่วงดุลกันระหว่างพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการตั้งแต่ชั้นเริ่มการสอบสวน เพื่อให้การสอบสวนคดีนั้นได้พยานหลักฐานที่ครบถ้วนสมบูรณ์ และเพื่อมิให้เกิดความขัดแย้งหรือเกิดปัญหาในทางปฏิบัติ กรณีที่พนักงานสอบสวนไม่เห็นด้วยกับคำแนะนำนั้นหรือมีเหตุขัดข้อง พนักงานสอบสวนก็สามารถบันทึกเหตุผลนั้นไว้ในสำนวนได้ เพื่อมิให้กระบวนการสอบสวนต้องหยุดชะงัก ซึ่งเมื่อพนักงานสอบสวนส่งสำนวนการสอบสวนให้แก่พนักงานอัยการที่มีอำนาจสั่งคดีแล้ว พนักงานอัยการก็มีอิสระในการพิจารณาสั่งคดีได้ต่อไป กรณีจึงเป็นการแก้ไขปัญหาตามที่มีข้อสงสัยว่าจะเกิดการถ่วงดุลกันหรือไม่แล้ว และไม่เป็นการเพิ่มขึ้นตอนหรือทำให้กระบวนการสอบสวนล่าช้าแต่อย่างใด ทั้งนี้ ในการดำเนินการดังกล่าว จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อัยการสูงสุดและผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติร่วมกันกำหนด</p> <p>ส่วนในกรณีปัญหาที่ว่า จะเป็นการเพิ่มภาระงานแก่พนักงานอัยการโดยเฉพาะการเดินทางไปร่วมสอบสวนในพื้นที่ห่างไกลนั้น ดังที่กล่าวมาแล้วว่าพนักงานอัยการไม่จำเป็นต้องเข้าไปร่วมสอบสวน ที่ทำการของพนักงานสอบสวนก็ได้ โดยจะขอให้พนักงานสอบสวนแจ้งความคืบหน้าในการสอบสวนให้ทราบเป็นระยะ หรือขอให้ตรวจสอบพยานหลักฐานหรือประเด็นใดเพิ่มเติมเป็นการเฉพาะก็ได้ และในร่างมาตรา ๑๕ วรรคสี่ ยังกำหนดให้สามารถแจ้งหรือประสานงานกันทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ กรณีจึงไม่เป็นปัญหาในทางปฏิบัติที่จะเป็นการเพิ่มภาระหรือทำให้เกิดความล่าช้าแต่อย่างใด</p>

ลำดับ	ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น	คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นและการนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย
		ดังนั้น กรณีในกรณีนี้จึงเป็นไปโดยสอดคล้องกับ มาตรา ๒๕๘ ง. ด้านกระบวนการยุติธรรม (๒) ของ รัฐธรรมนูญ แล้ว
๗.	<p>กรอบระยะเวลาการสอบสวน ไม่เห็นด้วยกับการกำหนดระยะเวลาเสนอสำนวนอัยการ เพราะการรวบรวมพยานหลักฐานต้องเป็นไปอย่างรอบคอบและเที่ยงธรรม ซึ่งพยานหลักฐานบางอย่างต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญหรือระยะเวลาในการนำพยานหลักฐานนั้นมาประกอบสำนวน ซึ่งอาจได้มาจากองค์กรหรือบุคคลที่พนักงานสอบสวนไม่สามารถกำหนดระยะเวลาในการได้มาซึ่งพยานหลักฐานนั้นด้วยตนเองได้ ซึ่งน่าจะไม่ได้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๗ นอกจากนี้ มีข้อสังเกตว่าการกำหนดให้ส่งสำนวนก่อนฝากขังครั้งสุดท้ายไม่น้อยกว่าห้าวัน จะถือว่าเป็นการก้าวล่วงคำสั่งศาลที่กำหนดวันของการฝากขังครั้งสุดท้ายหรือไม่</p>	<p>ร่างมาตรา ๑๘ เป็นการกำหนดให้พนักงานสอบสวนต้องส่งสำนวนการสอบสวนไปยังพนักงานอัยการภายในกำหนดเวลาที่กำหนดก่อนวันครบกำหนดซึ่งผู้ต้องหาครั้งสุดท้าย เพื่อให้พนักงานอัยการมีเวลาด่วนหน้าในการตรวจสอบสำนวนก่อนส่งฟ้องต่อศาล เนื่องจากในข้อเท็จจริงที่เป็นปัญหาในทางปฏิบัติตามมาตรา ๘๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กำหนดห้ามมิให้ควบคุมผู้ถูกจับไว้เกินกว่าจำเป็นตามพฤติการณ์แห่งคดี ในการขออำนาจศาลสั่งขังได้เป็นผลดี ๆ ตามความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกแตกต่างกัน โดยต้องส่งฟ้องต่อศาลให้ทันภายในกำหนดเวลา แต่พนักงานสอบสวนจะส่งสำนวนให้พนักงานอัยการในระยะเวลาที่กระชั้นชิดมาก ทำให้พนักงานอัยการไม่มีเวลาตรวจพิจารณาสำนวน ดังนั้น ร่างมาตรา ๑๘ จึงกำหนดเป็นบทเร่งรัดให้พนักงานสอบสวนต้องส่งสำนวนการสอบสวนไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนครบกำหนดซึ่งผู้ต้องหาครั้งสุดท้าย ในคดีอาญายังมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินหกเดือนแต่ไม่ถึงสิบปี และหากเป็นโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่สิบปีขึ้นไป ต้องส่งสำนวนการสอบสวนไม่น้อยกว่าสิบสี่วันก่อนวันครบกำหนดซึ่งผู้ต้องหาครั้งสุดท้าย</p>
๘.	<p>กรณีที่อัยการมีคำสั่งไม่ฟ้อง เป็นอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๕/๑ อยู่แล้ว เห็นควรแก้ไขให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดเช่นเดิม</p>	<p>กรณีตามร่างมาตรา ๒๑ เป็นการกำหนดขึ้นเพื่อเสริมมาตรา ๑๔๕/๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยในกรณีการสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการ พนักงานอัยการต้องให้เหตุผล และส่งผู้บังคับการสอบสวนพิจารณา ถ้าผู้บังคับการสอบสวนเห็นด้วยกับพนักงานอัยการก็ให้ถือตามความเห็นของพนักงานอัยการ แต่ถ้าไม่เห็นด้วยก็ให้ทำความเห็นแย้งแล้วส่งอัยการสูงสุดเพื่อชี้ขาด</p>

หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist)

ร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีอาญา พ.ศ.

กฎหมายใหม่ แก้ไข/ปรับปรุง ยกเลิก

ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ...สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการพิจารณาพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.)

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๑.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจคืออะไร

เพื่อให้มีกฎหมายกลางว่าด้วยการสอบสวนคดีอาญาซึ่งใช้บังคับกับการสอบสวนของพนักงานสอบสวนและการมีส่วนร่วมของพนักงานอัยการเป็นการเฉพาะเพิ่มเติมนอกเหนือไปจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เพื่อให้สามารถอำนวยความสะดวกธรรมดาได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ และเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

เพื่อแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องใด

เพื่อแก้ไขความทุกข์ของประชาชน ที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจที่ขาดประสิทธิภาพ ขาดความเที่ยงธรรม ขาดความสุจริต และขาดความรวดเร็ว

๑.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

โดยที่มาตรา ๒๕๘ ง. ด้านกระบวนการยุติธรรม (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศในด้านกระบวนการยุติธรรมให้เกิดผล โดยปรับปรุงระบบการสอบสวนคดีอาญาให้มีการตรวจสอบและถ่วงดุลระหว่างพนักงานสอบสวนกับพนักงานอัยการอย่างเหมาะสม กำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้ชัดเจน เพื่อมิให้คดีขาดอายุความ และสร้างความเชื่อมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการในการสอบสวนคดีอาญา และเพื่อให้ระบบการสอบสวนคดีอาญาสามารถอำนวยความสะดวกธรรมดาได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ สมควรให้มีกฎหมายกลางว่าด้วยการสอบสวนคดีอาญาของข้าราชการตำรวจเพื่อพัฒนาระบบการบริหารงานสอบสวนร่วมกันระหว่างองค์กรที่เกี่ยวข้อง และยกระดับการให้บริการแก่ประชาชนที่ดีและมีมาตรฐาน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีอาญา พ.ศ.

หากไม่ทำภารกิจนั้นจะมีผลประการใด

เป็นการไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติมาตรา ๒๕๘ ง. ด้านกระบวนการยุติธรรม (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๑.๓ การดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์มีกี่ทางเลือก มีทางเลือกอะไรบ้าง

แต่ละทางเลือกมีข้อดีข้อเสียอย่างไร

การดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อาจดำเนินการโดยการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่เนื่องจากการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งมีบทบัญญัติจำนวนมากหลายมาตรา ทำให้ต้องใช้ระยะเวลาในการพิจารณา

ความสอดคล้องกับทบทบัญญัติอื่น ๆ ที่กำหนดไว้เดิมด้วย ดังนั้น เพื่อเป็นการขจัดทุกขให้แก่ประชาชน โดยเร็ว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้เพื่อใช้บังคับแก่การสอบสวนของข้าราชการตำรวจก่อน

๑.๔ มาตรการที่บรรลุตฤประสงค์ของภารกิจคืออะไร

(๑) อำนาจในการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการตำรวจให้เป็นอำนาจของข้าราชการตำรวจในสายงานสอบสวน โดยให้มีผู้ช่วยพนักงานสอบสวนมีหน้าที่และอำนาจในการช่วยเหลือพนักงานสอบสวน ในการนี้ให้ข้าราชการตำรวจในสายงานป้องกันและปราบปราม สายงานวิชาชีพเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพิสูจน์หลักฐาน และสายงานอื่นมีหน้าที่และอำนาจในการช่วยเหลือและสนับสนุนพนักงานสอบสวนในการสอบสวน

(๒) ให้พนักงานสอบสวนในทุกท้องที่มีหน้าที่และอำนาจรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษที่มีผู้ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษไม่ว่าเหตุเกิดขึ้นในท้องที่ใด และเมื่อรับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษแล้วให้มีหน้าที่สอบสวนเบื้องต้นเท่าที่จะพึงทำได้และรีบส่งไปยังพนักงานสอบสวนซึ่งมีเขตอำนาจโดยเร็ว

(๓) ให้มีการสอบสวนเป็นไปอย่างมีศักยภาพโดยให้มีการบูรณาการร่วมกันระหว่างสถานีตำรวจและตำรวจภูธรจังหวัด ที่จะสามารถร่วมกันสอบสวนได้ และให้การสอบสวนบางคดีสามารถดำเนินการเป็นคณะก็ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ตร. กำหนด

(๔) ในการสอบสวนให้พนักงานอัยการมีอำนาจเข้าไปร่วมสอบสวนกับพนักงานสอบสวน หรือขอให้พนักงานสอบสวนแจ้งความคืบหน้าในการสอบสวนให้ทราบเป็นระยะ หรือขอให้ตรวจสอบพยานหลักฐานหรือประเด็นใดเพิ่มเติมเป็นการเฉพาะได้

(๕) ในการสอบสวนพนักงานสอบสวนต้องคำนึงถึงสิทธิของผู้ต้องหาที่จะได้รับการสอบสวนด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรม รวมทั้งต้องไม่เผยแพร่ภาพหรือเสียงของผู้เสียหาย ผู้ถูกจับ หรือผู้ต้องหาต่อสาธารณชน

๑.๕ ภารกิจนั้นจะแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้เพียงใด

เมื่อมีกฎหมายกลางว่าด้วยการสอบสวนคดีอาญาซึ่งจะใช้กับการสอบสวนของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการ จะทำให้สามารถอำนวยความสะดวกในคดีอาญาได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ และเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมากยิ่งขึ้น

๑.๖ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจคืออะไร

ระบบการสอบสวนสามารถอำนวยความสะดวกในคดีอาญาได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ และยกระดับการให้บริการแก่ประชาชนที่ดีและมีมาตรฐาน

ตัวชี้วัดความสัมฤทธิ์ของกฎหมายมีอย่างไร

ระดับความพึงพอใจของผู้เสียหาย ผู้ต้องหา และผู้เกี่ยวข้องในคดีต่อประสิทธิภาพการสอบสวน

๑.๗ การทำภารกิจสอดคล้องกับพันธกรณีและความผูกพันตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทย มีต่อรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศใด ในเรื่องใด

-

๒. ผู้ทำภารกิจ

๒.๑ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพ ต้นทุน และความคล่องตัวแล้ว เหตุใดจึงไม่ควรให้เอกชนทำภารกิจนี้

ภารกิจในการรักษาความสงบเรียบร้อยและการอำนวยความสะดวกเป็นภารกิจที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นผู้รับผิดชอบ

ภารกิจนี้ควรทำร่วมกับเอกชน หรือไม่ อย่างไร

การกำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎหมายมีหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่หลัก คือ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ แต่อย่างไรก็ดี ภาคเอกชนสามารถให้ความร่วมมือแก่ภาครัฐในการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายได้

๒.๒ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพและประโยชน์ที่จะเกิดแก่การให้บริการประชาชน ควรทำภารกิจนี้ร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ เพราะเหตุใด

สำนักงานตำรวจแห่งชาติทำภารกิจนี้ร่วมกับอัยการและในอนาคตอาจมีการดำเนินการร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายอื่นที่มีอำนาจสอบสวนต่อไป

๒.๓ ภารกิจดังกล่าวหากให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำจะได้ประโยชน์แก่ประชาชนมากกว่าหรือไม่

การรักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศและการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดยังคงควรเป็นภารกิจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติและข้าราชการตำรวจ เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีความพร้อมทั้งบุคลากรและเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ แต่เพื่อประโยชน์แก่การให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรปฏิบัติภารกิจดังกล่าวโดยร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

๓. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๓.๑ การจัดทำภารกิจนี้มีความสอดคล้องกับเรื่องใด อย่างไร

หน้าทีหลักของหน่วยงานของรัฐ (ตามภารกิจพื้นฐาน (Function)) ในเรื่องดูแล ควบคุม และกำกับ การปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจซึ่งปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายอื่น ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา และรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของประชาชน.....

หน้าทีของรัฐและแนวนโยบายแห่งรัฐ ในเรื่องรัฐพึงจัดระบบการบริหารงานในกระบวนการยุติธรรมทุกด้านให้มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ และให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก รวดเร็ว และไม่เสียค่าใช้จ่ายสูงเกินสมควร และรัฐพึงมีมาตรการคุ้มครองเจ้าหน้าที่ของรัฐในกระบวนการยุติธรรม ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้โดยเคร่งครัด ปราศจากการแทรกแซงหรือครอบงำใด (มาตรา ๖๘ ของรัฐธรรมนูญ).....

ยุทธศาสตร์ชาติ ๔. ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ๔.๑. การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ ๔.๑.๘ สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างทั่วถึง การให้หลักประกันสิทธิของผู้เสียหาย และผู้ถูกกล่าวหา

ในการได้รับความช่วยเหลือจากรัฐอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน การกำหนด ระยะเวลาและ
ขั้นตอนในกระบวนการยุติธรรมที่มีประสิทธิภาพ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนา
ระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในเรื่อง ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการ
ในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาลในสังคมไทย

แนวทางการปฏิรูปประเทศ ในด้านกระบวนการยุติธรรม โดยปรับปรุงระบบการ
สอบ สอน คดีอาญา ให้มีการตรวจสอบ และ ถ่วงดุล ระหว่าง พนักงานสอบสวน
กับพนักงานอัยการอย่างเหมาะสม กำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
ทุกฝ่ายให้ชัดเจนเพื่อมิให้คดีขาดอายุความ และสร้างความเชื่อมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ของ
พนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการในการสอบสวนคดีอาญา (มาตรา ๒๕๔.ง. ด้านกระบวนการ
ยุติธรรม (๒) ของรัฐธรรมนูญ)

๓.๒ การทำภารกิจนั้นสามารถใช้มาตรการทางบริหารโดยไม่ต้องออกกฎหมายได้หรือไม่

ไม่อาจใช้มาตรการทางบริหารแต่เพียงอย่างเดียวได้ เพราะการสอบสวนคดีอาญา
มีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน จึงต้องกำหนดหลักเกณฑ์ไว้ให้ชัดเจนในกฎหมาย

ถ้าใช้มาตรการทางบริหารจะมีอุปสรรคอย่างไร

การกำหนดมาตรการที่เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลจำเป็นต้องมีกฎหมาย
กำหนดไว้ให้ชัดเจน

๓.๓ ในการทำภารกิจนั้น เหตุใดจึงจำเป็นต้องตรากฎหมายในขณะนี้

เนื่องจากการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งมี
บทบัญญัติจำนวนหลายมาตรา ทำให้ต้องใช้ระยะเวลาในการพิจารณาความสอดคล้องกับบทบัญญัติ
อื่น ๆ ที่กำหนดไว้เดิมด้วย ดังนั้น เพื่อเป็นการจัดทุกข์ให้แก่ประชาชนโดยเร็ว จึงจำเป็นต้องตรา
พระราชบัญญัตินี้เพื่อใช้บังคับแก่การสอบสวนของข้าราชการตำรวจก่อน

๓.๔ การใช้บังคับกฎหมายและระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

(ก) การใช้บังคับกฎหมาย

ต้องใช้บังคับพร้อมกันทุกท้องที่ทั่วประเทศ เนื่องจาก การดำเนินการภายใต้
ร่างพระราชบัญญัตินี้ ครอบคลุมผู้ต้องปฏิบัติตามกฎหมายครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ

ทอยยใช้บังคับเป็นท้องที่ ๆ ไป เนื่องจาก.....

ใช้บังคับเพียงบางท้องที่ เนื่องจาก.....

(ข) ระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

ใช้บังคับทันทีที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เนื่องจากการปฏิรูปประเทศ
ด้านกระบวนการยุติธรรมเป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการเป็นการเร่งด่วนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
แต่อย่างไรก็ดี เนื่องจากการปฏิบัติตามร่างพระราชบัญญัตินี้จำเป็นต้องมีออกกฎหมายหรือระเบียบเพื่อ
กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติของพนักงานอัยการ และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จึงได้มีบท
เฉพาะกาลรองรับการดำเนินการในช่วงเปลี่ยนผ่านไปแล้ว โดยกำหนดให้ในการปฏิบัติตาม

พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับกับคดีที่ได้มีคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษเมื่อพ้นกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

- มีการทอระยะเวลาในการบังคับใช้เป็นเวลาเท่าใด เพราะเหตุใด.....
- ควรกำหนดระยะเวลาการสิ้นสุดไว้ด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด.....

๓.๕ เหตุใดจึงไม่สมควรตราเป็นกฎในลักษณะอื่น เช่น ข้อบัญญัติท้องถิ่น

เนื่องจากบทบัญญัติในส่วนใดที่มีการบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ อันเป็นการแตกต่างจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ผู้อยู่ภายใต้บังคับร่างพระราชบัญญัตินี้จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ อันจะมีผลการเป็นการยกเว้นการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จึงจำเป็นต้องตราเป็นกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติ โดยไม่อาจตราเป็นกฎในลักษณะอื่นได้

๓.๖ ลักษณะการใช้บังคับ

- ควบคุม กำกับ/ติดตาม (ข้ามไปข้อ ๓.๘) ส่งเสริม
- ระบบผสม (ทั้งควบคุมและส่งเสริม)

เหตุใดจึงต้องใช้ระบบดังกล่าว

เนื่องจากการกำหนดอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการสอบสวนเป็นการใช้อำนาจรัฐที่กระทบต่อความสงบเรียบร้อยทั้งของประเทศและประชาชนจึงจำเป็นต้องใช้ระบบการควบคุมการใช้อำนาจรัฐของเจ้าหน้าที่

๓.๗ การใช้ระบบอนุญาตในกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่ได้ใช้ระบบอนุญาต

๓.๘ การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการขึ้นใหม่

๓.๙ มีกรอบหรือแนวทางการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีการกำหนดกรอบหรือแนวทางการใช้ดุลพินิจของพนักงานเจ้าหน้าที่ไว้ดังนี้

(๑) ในกรณีที่พนักงานสอบสวนต่างท้องที่ในเขตจังหวัดเดียวกันมีอำนาจสอบสวนความผิดอาญาเดียวกัน ผู้บังคับการสอบสวนมีอำนาจสั่งให้พนักงานสอบสวนซึ่งมีเขตอำนาจคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการสอบสวนความผิดอาญานั้นได้ โดยคำนึงถึงความสะดวกของพยาน ประสิทธิภาพ และความรวดเร็วในการดำเนินการประกอบกัน (ร่างมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง)

(๒) เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดประสิทธิภาพ รวดเร็ว และเป็นธรรม ให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนในระดับผู้กำกับการสอบสวนมีอำนาจมอบหมายให้รองผู้กำกับการสอบสวนเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในการสอบสวน โดยจะมอบหมายตามประเภทหรือลักษณะของคดีหรือมอบหมายในลักษณะเป็นการทั่วไปก็ได้ แต่ในการมอบหมายให้คำนึงถึงการให้รองผู้กำกับการสอบสวนทุกคนได้แบ่งเบาภาระงานของผู้กำกับการสอบสวน แต่ไม่ว่าจะได้รับการมอบหมายดังกล่าวหรือไม่ไม่เป็นการตัดหน้าที่ของรองผู้กำกับการสอบสวนในการสอบสวน (ร่างมาตรา ๑๒ วรรคสอง)

(๓) ในการสอบสวน พนักงานสอบสวนต้องคำนึงถึงสิทธิของผู้ต้องหาที่จะได้รับการสอบสวนด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรม และต้องไม่กระทำการใดอันเป็นการขัดต่อสิทธิมนุษยชนหรือเป็นการเผยแพร่ข้อมูลในลักษณะที่จะทำให้ประชาชนเข้าใจว่าผู้ต้องหาเป็นผู้กระทำความผิดแล้ว (ร่างมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง)

๓.๑๐ ประเภทของโทษที่กำหนด

ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีการกำหนดโทษ

๓.๑๑ การกำหนดโทษทางอาญาจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายสัมฤทธิ์ผล เพราะเหตุใด (-)

๓.๑๒ ความผิดที่กำหนดให้เป็นโทษทางอาญาเป็นความผิดที่มีความร้ายแรงอย่างไร (-)

๔. ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

๔.๑ การดำเนินการตามภารกิจในเรื่องนี้มีกฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันหรือไม่

มีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่กำหนดเกี่ยวกับเรื่องการสอบสวนไว้แล้ว

๔.๒ กรณีที่มีกฎหมายขึ้นใหม่ เหตุใดจึงไม่ยกเลิก แก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันที่มีอยู่

เนื่องจากการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งมีบทบัญญัติจำนวนมากหลายมาตรา ทำให้ต้องใช้ระยะเวลาในการพิจารณาความสอดคล้องกับบทบัญญัติอื่น ๆ ที่กำหนดไว้เดิมด้วย ดังนั้น เพื่อเป็นการขจัดทุกขให้แก่ประชาชนโดยเร็ว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้เพื่อใช้บังคับแก่การสอบสวนของข้าราชการตำรวจก่อน

๕. ผลกระทบและความคุ้มค่า

๕.๑ ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย

ผู้มีหน้าที่ตามร่างกฎหมายหรือที่จะได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมายนั้นโดยตรง
ตำรวจ อัยการ และประชาชนทั่วไป

ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย ทั่วประเทศ.....

๕.๒ ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่บุคคลดังกล่าว

ด้านเศรษฐกิจและสังคม

- เชิงบวก

เมื่อมีกฎหมายกลางว่าด้วยการสอบสวนคดีอาญาซึ่งจะใช้กับการสอบสวนของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการ จะทำให้สามารถอำนวยความสะดวกธรรมชาติในคดีอาญาได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ และเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลดีต่อความสงบเรียบร้อยของสังคมและความมั่นคงของประเทศ

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก

หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงาน และประชาชนทุกภาคส่วน

- เชิงลบ (-)

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ (-)

๕.๓ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลในเรื่องใดบ้างที่ต้องถูกจำกัด

ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล

๕.๔ ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

๕.๔.๑ ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นเพียงใด และเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมากน้อยเพียงใด

ร่างพระราชบัญญัตินี้จะช่วยอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนยิ่งขึ้นในการแจ้งคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ กล่าวคือ กำหนดให้พนักงานสอบสวนในทุกท้องที่มีหน้าที่และอำนาจรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ ไม่ว่าจะเหตุเกิดขึ้นในท้องที่ใด ประชาชนจึงได้รับความสะดวกยิ่งขึ้นโดยสามารถที่จะร้องทุกข์หรือกล่าวโทษแก่สถานีตำรวจท้องที่ใดก็ได้ และเมื่อพนักงานสอบสวนได้รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษแล้ว จะต้องสอบสวนเบื้องต้นเท่าที่จะพึงทำได้ แล้วรีบส่งคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษพร้อมด้วยสำนวนการสอบสวนเบื้องต้นไปยังพนักงานสอบสวนซึ่งมีเขตอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ร่างมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง) อีกทั้งยังได้กำหนดให้กรณีที่ทรัพย์สินสูญหาย เช่น บัตรประจำตัวประชาชน ใบอนุญาตขับขี่ โฉนดที่ดิน ทะเบียนสมรสหรือทะเบียนบ้าน ประชาชนไม่จำเป็นต้องไปแจ้งความต่อตำรวจก่อน แล้วจึงไปขอยังเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานนั้นอีกเพื่อให้ออกบัตรหรือเอกสารใหม่ กรณีนี้จึงได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐไม่ว่าจะเป็นกรมการปกครอง กรมการขนส่งทางบก กรมที่ดินหรือพนักงานท้องถิ่นของเขตสำหรับกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่รับแจ้งและออกเอกสารหรือหลักฐานให้แก่ประชาชนผู้แจ้งได้เลยอย่างไรก็ดี ไม่ห้ามพนักงานสอบสวนที่จะรับแจ้งได้เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน (ร่างมาตรา ๗ วรรคสอง) นอกจากนี้ การปรับปรุงระบบการสอบสวนโดยให้พนักงานอัยการสามารถเข้าร่วมให้คำแนะนำในการสอบสวนได้ตั้งแต่ต้นจะช่วยอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๕.๔.๒ เศรษฐกิจหรือสังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้เพียงใด

เมื่อมีกฎหมายกลางว่าด้วยการสอบสวนคดีอาญาซึ่งจะใช้กับการสอบสวนของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการ จะทำให้สามารถอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ และเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมากยิ่งขึ้น

๕.๔.๓ เสริมสร้างประสิทธิภาพหรือนวัตกรรมในการปฏิบัติราชการอย่างไร

ร่างพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดให้มีการบูรณาการการปฏิบัติราชการร่วมกันระหว่างสถานีตำรวจและตำรวจภูธรจังหวัดเพื่อร่วมกันสอบสวน โดยกำหนดให้ผู้บังคับบัญชารับผิดชอบโดยตรงในการสอบสวนในกรณีที่คดีอาญาเกิดขึ้นต่างท้องที่หรือต่างจังหวัดกัน แต่คดีอาญาได้

เกี่ยวข้องในพื้นที่นั้น จึงกำหนดให้เป็นอำนาจของผู้บัญชาการสอบสวนมีอำนาจสั่งให้พนักงานสอบสวนคนใดคนหนึ่งหรือหลายคนซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในสถานีตำรวจหรือกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดร่วมกันสอบสวนได้ (ร่างมาตรา ๙) และในกรณีที่เกิดอาญาอยู่ในเขตจังหวัดเดียวกัน แต่อยู่ต่างท้องที่กันก็ให้เป็นอำนาจของผู้บังคับการสอบสวนสามารถสั่งให้พนักงานสอบสวนซึ่งมีเขตอำนาจคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการสอบสวนคดีอาญานั้นได้ เพื่อความสะดวกของพยาน ประสิทธิภาพและความรวดเร็วในการดำเนินคดี (ร่างมาตรา ๘)

สามารถลดงบประมาณแผ่นดินได้มากน้อยเพียงใด

การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับภาระงบประมาณในการดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัตินี้จะปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในร่างพระราชตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ที่ได้กำหนดให้ท้องถิ่นสามารถให้เงินอุดหนุนแก่สถานีตำรวจ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจในสถานีตำรวจนั้น และได้จัดตั้งกองทุนเพื่อการสืบสวน สอบสวน การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา เพื่อเป็นแหล่งสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ ซึ่งจะช่วยลดงบประมาณแผ่นดินในด้านการบริหารราชการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้

๕.๔.๔ วิธีการและระยะเวลาประเมินผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ ได้แก่

วิธีการและระยะเวลาประเมินผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ สามารถดำเนินการผ่านวิธีการประเมินผลการปฏิบัติราชการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติและข้าราชการตำรวจ และการประเมินความพึงพอใจในบริการที่ประชาชนได้รับ

๕.๕ ความยุ่งยากที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎหมาย (-)

๕.๖ ความคุ้มค่าของภารกิจเมื่อคำนึงถึงงบประมาณที่ต้องใช้ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับประชาชนและการที่ประชาชนจะต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญเป็นการวางระเบียบการปฏิบัติราชการในการสืบสวนและสอบสวนของข้าราชการตำรวจ และการให้พนักงานอัยการเข้ามามีส่วนร่วมในการสอบสวน โดยมีได้มีบทบัญญัติที่ก่อให้เกิดภาระหน้าที่แก่ประชาชนแต่อย่างใด

๖. ความพร้อมของรัฐ

๖.๑ ความพร้อมของรัฐ

(ก) กำลังคนที่ต้องใช้

เป็นไปตามโครงสร้างองค์กรและกรอบอัตรากำลังของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยในระยะเริ่มแรกจะใช้อัตรากำลังที่ได้คืนจากการโอนภารกิจและอัตรากำลังที่กระจัดกระจายไปอยู่ในที่ต่าง ๆ โดยไม่ได้ไปปฏิบัติงานจริงมาเสริม จะทำให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติสามารถบริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วยิ่งขึ้น

(ข) คุณวุฒิและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นต้องมี

คุณสมบัติและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่จะเป็นไปตามที่ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนด พ.ศ. กำหนด

(ค) งบประมาณที่คาดว่าจะต้องใช้ในระยะห้าปี โดยแยกเป็นงบดำเนินงานและงบลงทุน
งบประมาณปกติของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๖.๒ ในกรณีที่เป็นการร่างกฎหมายที่มีผลต่อการจัดตั้งหน่วยงานหรืออัตรากำลัง มีความเห็นของ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการกำหนดอัตรากำลังและงบประมาณ หรือไม่ อย่างไร
ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีผลเป็นการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นใหม่

๖.๓ วิธีการที่จะให้ผู้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายมีความเข้าใจและพร้อมที่จะปฏิบัติตาม
กฎหมาย

วิธีการสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนผู้อยู่ภายใต้กฎหมาย

สำนักงานตำรวจแห่งชาติซึ่งเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการปฏิบัติตาม
พระราชบัญญัตินี้สามารถสร้างความรับรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่ข้าราชการตำรวจ โดยอาจจัดสัมมนา
หรือประชาสัมพันธ์ให้ทราบผ่านช่องทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

การเข้าถึงข้อมูลของประชาชน

ในระหว่างการดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้ ได้จัดให้มีช่องทางในการ
เผยแพร่และรับฟังความเห็นจากประชาชนอย่างกว้างขวาง โดยการเผยแพร่ในเว็บไซต์และเปิดให้มี
การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในทุกระดับพื้นที่ และเมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลบังคับใช้
สำนักงานตำรวจแห่งชาติจะเผยแพร่การใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้อย่างกว้างขวางต่อไป

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๗.๑ มีหน่วยงานอื่นใดที่ปฏิบัติการกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกันหรือไม่ มีข้อเสนอแนะในการ
ดำเนินการกับหน่วยงานนั้นอย่างไร
ไม่มี

๗.๒ มีความเกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ดังนี้

(๑) หน่วยงานของรัฐซึ่งต้องมีหน้าที่รับแจ้งเอกสารหายและออกเอกสารหรือหลักฐานให้แก่
ประชาชนผู้แจ้ง โดยไม่ต้องให้ประชาชนไปแจ้งความต่อตำรวจก่อน (ร่างมาตรา ๗ วรรคสอง)

(๒) พนักงานอัยการในการเข้ามามีส่วนร่วมในการสอบสวนคดีความผิดอาญาที่สำคัญ
(ร่างมาตรา ๑๕)

๗.๓ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีกลไกการบูรณาการการทำงานร่วมกับพนักงานอัยการ โดยกำหนดให้
ในการสอบสวนให้พนักงานอัยการมีอำนาจเข้าไปร่วมสอบสวนกับพนักงานสอบสวนหรือขอให้
พนักงานสอบสวนแจ้งความคืบหน้าในการสอบสวนให้ทราบเป็นระยะ หรือขอให้ตรวจสอบ
พยานหลักฐานหรือประเด็นใดเพิ่มเติมเป็นการเฉพาะได้

๗.๔ ผู้รักษาการตามกฎหมายได้แก่

นายกรัฐมนตรี

การกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายเนื่องจากนายกรัฐมนตรีมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบการดำเนินการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๘. วิธีการทำงานและตรวจสอบ

๘.๑ ระบบการทำงานที่กำหนดสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่

- เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
- ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

๘.๒ การเปิดเผยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๘.๒.๑ ในกฎหมายมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องใดบ้าง แต่ละขั้นตอนใช้เวลาในการดำเนินการเท่าใด

ร่างพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่รัฐไว้ โดยกำหนดให้พนักงานสอบสวนต้องส่งสำนวนการสอบสวนไปยังพนักงานอัยการภายในกำหนดเวลาที่กำหนดก่อนวันครบกำหนดซึ่งผู้ต้องหาครั้งสุดท้าย เพื่อให้พนักงานอัยการมีเวลาล่วงหน้าในการตรวจสอบสำนวนก่อนส่งฟ้องต่อศาล (ร่างมาตรา ๑๘)

๘.๒.๒ หากมีการใช้ดุลพินิจ การใช้ดุลพินิจสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลและหลักนิติธรรม อย่างไร

ร่างพระราชบัญญัตินี้ได้วางหลักเกณฑ์การใช้อำนาจของพนักงานสอบสวนไว้ โดยกำหนดให้ในการสอบสวน พนักงานสอบสวนต้องคำนึงถึงสิทธิของผู้ต้องหาที่จะได้รับการสอบสวนด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรม และต้องไม่กระทำการใดอันเป็นการขัดต่อสิทธิมนุษยชนหรือเป็นการเผยแพร่ข้อมูลในลักษณะที่จะทำให้ประชาชนเข้าใจว่าผู้นั้นเป็นผู้กระทำความผิดแล้ว (ร่างมาตรา ๑๖)

๘.๒.๓ ในการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ใช้หลักกระจายอำนาจ หรือมอบอำนาจเพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ อย่างไร

ร่างพระราชบัญญัตินี้จะช่วยอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนยิ่งขึ้นในการแจ้งคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ กล่าวคือ กำหนดให้พนักงานสอบสวนในทุกท้องที่ มีหน้าที่และอำนาจรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ ไม่ว่าจะเหตุเกิดขึ้นในท้องที่ใด ประชาชนจึงได้รับความสะดวกยิ่งขึ้นโดยสามารถที่จะร้องทุกข์หรือกล่าวโทษแก่สถานีตำรวจท้องที่ใดก็ได้ และเมื่อพนักงานสอบสวนได้รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษแล้ว จะต้องสอบสวนเบื้องต้นเท่าที่จะพึงทำได้

แล้วรีบส่งคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษพร้อมด้วยสำนวนการสอบสวนเบื้องต้นไปยังพนักงานสอบสวน ซึ่งมีเขตอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ร่างมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง) อีกทั้งยังได้กำหนดให้กรณีที่ทรัพย์สินสูญหายได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่รับแจ้งและออกเอกสารหรือหลักฐานให้แก่ประชาชนผู้แจ้งได้ แต่อย่างไรก็ดี ไม่ห้ามพนักงานสอบสวนที่จะรับแจ้งได้เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน (ร่างมาตรา ๗ วรรคสอง)

นอกจากนี้ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดประสิทธิภาพ รวดเร็ว และเป็นธรรมยังได้กำหนดให้มีการมอบอำนาจได้ โดยกำหนดให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนในระดับผู้กำกับ การสอบสวนมีอำนาจมอบหมายให้รองผู้กำกับ การสอบสวนเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในการสอบสวน โดยจะมอบหมายตามประเภทหรือลักษณะของคดี หรือมอบหมายในลักษณะเป็นการทั่วไปก็ได้ แต่ในการมอบหมายให้คำนึงถึงการให้รองผู้กำกับ การสอบสวนทุกคนได้แบ่งเบาภาระงานของผู้กำกับการสอบสวน แต่ไม่ว่าจะได้รับการมอบหมายดังกล่าวหรือไม่ ไม่เป็นการตัดหน้าที่ของรองผู้กำกับการสอบสวนในการสอบสวน ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวจะใช้บังคับกับการมอบหมายอำนาจของหัวหน้าพนักงานสอบสวนในระดับที่สูงกว่าผู้กำกับการให้กับผู้ดำรงตำแหน่งรองของผู้ดำรงตำแหน่งนั้นด้วยโดยอนุโลมตามระเบียบของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๑๒)

๘.๓ มีระบบการตรวจสอบและคานอำนาจอย่างไรบ้าง

๘.๓.๑ มีระบบการตรวจสอบการปฏิบัติงานภายในหรือไม่ อย่างไร

การตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่จะเป็นไปตามระบบบังคับบัญชา นอกจากนี้ ยังได้กำหนดให้พนักงานอัยการเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนได้

๘.๓.๒ มีกระบวนการร้องเรียนจากบุคคลภายนอกหรือไม่ อย่างไร

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีได้กำหนดกระบวนการร้องเรียนจากบุคคลภายนอก แต่อย่างไรก็ดี บุคคลภายนอกสามารถที่จะร้องเรียนกรณีที่ได้รับความสะดวกหรือความไม่เป็นธรรมจากการกระทำหรือไม่กระทำการของข้าราชการตำรวจต่อคณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียน ตำรวจตามร่างพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ได้

๙. การจัดทำกฎหมายลำดับรอง

๙.๑ ได้จัดทำแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลา ตลอดจนกรอบสาระสำคัญของกฎหมายลำดับรองนั้นหรือไม่ ได้ยกร่างกฎหมายลำดับรองในเรื่องใดบ้าง

๙.๒ มีกรอบในการตรานโยบายนิติเพื่อป้องกันการขยายอำนาจหน้าที่ของรัฐหรือเพิ่มภาระแก่บุคคลเกินสมควรอย่างไร

๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

มีการรับฟังความคิดเห็น

ไม่ได้รับฟังความคิดเห็น

๑๐.๑ ผู้ที่เกี่ยวข้องหรืออาจได้รับผลกระทบที่รับฟังความคิดเห็น

หน่วยงานภาครัฐ

สำนักงบประมาณ สำนักงาน ก.พ.

สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภารกิจ ได้แก่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด...
ภาคประชาชน/องค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง

ประชาชนที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบ.....

ประชาชนทั่วไป

องค์กรอื่น ได้แก่.....

๑๐.๒ มีการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นต่อประชาชนหรือไม่ อย่างไร

มีการเผยแพร่ผลการรับฟังความคิดเห็นทางเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

<http://www.krisdika.go.th>

๑๐.๓ จัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและเสนอมาประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

จัดทำ

ไม่มีการจัดทำ

ในกรณีจัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น มีสาระสำคัญในเรื่องดังต่อไปนี้หรือไม่

วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นแต่ละครั้ง

พื้นที่ในการรับฟังความคิดเห็น

ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น

ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น

คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นและการนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

รายละเอียดของการรับฟังความคิดเห็นปรากฏตามสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นแนบท้าย

อนึ่ง เนื่องจากสำนักงานตำรวจตำรวจแห่งชาติจะเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ดังนั้น ข้อมูลที่ชี้แจงตามข้อ ๙ เกี่ยวกับแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการส่งมายังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีโดยตรงต่อไป

ขอรับรองว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติได้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี และระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีแล้ว

(นางสาวจรรุวรรณ เฮงตระกูล)
รองเลขาธิการฯ รักษาราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
พฤศจิกายน ๒๕๖๑

กองกฎหมายการบริหารราชการแผ่นดิน
ฝ่ายกฎหมายการบริหารราชการแผ่นดิน
โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖ – ๙ ต่อ ๑๓๒๒, ๑๓๒๕ (นายนพดลฯ)
โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๕๑๖๑
www.krisdika.go.th
www.lawreform.go.th